

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ORGANIZOVANÁ KRIMINALITA
V ČESKÉ REPUBLICCE A JEJÍ PŘÍČINY**

Autor práce: Nikola Pšeničková
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia: Kombinovaná
Vedoucí práce: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2016

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. JUDr. Romanu Svatošovi, Ph.D., za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

PŠENIČKOVÁ, N. *Organizovaná kriminalita v České republice a její příčiny : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2016. 64 s. Vedoucí bakalářské práce : doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

Klíčová slova: organizovaná kriminalita, trestný čin

Bakalářská práce se zabývá analýzou fenoménu organizovaná kriminalita. Práce řeší tuto problematiku jak z pohledu historie, tak z pohledu současné doby, kdy se ukazuje tento problém jako vysoce společensky nebezpečný. Je rozdělena na dvě části, na část teoretickou a část praktickou. Část teoretická pojednává o základních pojmech organizované kriminality jako takové. Jsou zde definovány pojmy jako trestný čin, organizované páchaní trestných činů, formy účastenství či organizovaná zločinecká skupina. Dále shrnuje historii tohoto fenoménu spolu s legislativním rámcem a provádí analýzu statistických dat. Část praktická je zaměřena na výsledky dotazníkového šetření, pomocí něhož jsou zjišťována data, která objasní, jak je o problému informovaná veřejnost. Dále poukazuje na to, který druh organizované kriminality je podle společnosti nejčastější a jaká by navrhla proti této trestné činnosti opatření. Součástí empirické části je rozhovor, který si klade za cíl zjistit, jaký má názor na danou problematiku odborník, pracující na Krajském ředitelství policie hlavního města Prahy.

ABSTRACT

PŠENIČKOVÁ, N. *The Organized Crime and its Causes in Czech Republic : Bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2016. 64 p. Supervisor : doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

Key words: organized crime, crime

The subject of this thesis is to analyze the phenomenon of organized crime. Thesis solve the issue from the perspective of history, so from the perspective of the present time, when it turns out the problem as highly socially dangerous. Thesis is divided into two parts: theoretical and practical part. The theoretical part discusses the basic concepts of organized crime as such. There are concepts defined as a criminal offense, committing organized crimes, forms of participation or organized crime group. Summarizes the history of this phenomenon, together with the legislative framework and performs analysis of statistical data. The practical part is focused on the results of the survey, which are determined by using data which shows public awareness. And according to society, what type of organized crime is the most common and suggestions of prevention against this crime. Empirical part contains two interviews. Goal of this part is find out opinion on the issue of expert who is working at the Regional Police Directorate of the capital Prague and of a person who was previously prosecuted for organized crime.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Vymezení základních pojmů	12
2.1 Organizovaná kriminalita a její znaky.....	12
2.2 Trestný čin.....	13
2.3 Formy účastenství.....	16
2.4 Organizovaná zločinecká skupina (§ 129 TZ).....	17
3 Historie	19
3.1 Světová historie	19
3.1.1 Sicilská mafie	19
3.1.2 La Cosa Nostra.....	20
3.1.3 Yakuza.....	21
3.1.4 Čínské triády	22
3.2 Československá historie	23
3.2.1 Organizovaný zločin před rokem 1989.....	23
3.2.2 Organizovaný zločin po roce 1989	23
4 Formy organizované kriminality	25
4.1 Vraždy a vydírání	25
4.2 Drogy a zakázané látky	25
4.3 Krádeže.....	26
4.4 Nelegální migrace a obchod s bílým masem.....	26
4.5 Hospodářská trestná činnost páchaná organizovaně	27
4.6 Korupce	29
4.7 Shrnutí	29
5 Legislativní rámec	31
5.1 Mezinárodní legislativa	31
5.2 Vnitrostátní legislativa	33

5.2.1	Trestní zákoník.....	33
5.2.2	Trestní řád	34
5.2.3	Boj s organizovaným zločinem.....	36
5.3	Shrnutí	40
6	Analýza statistických dat.....	41
7	Praktická část	43
7.1	Technika rozhovoru.....	43
7.1.1	Rozhovor s policistou.....	43
7.1.2	Vyhodnocení rozhovoru.....	45
7.2	Dotazníkové šetření	46
7.2.1	Vyhodnocení získaných informací.....	47
7.3	Shrnutí praktické části	51
	Závěr.....	53
	Seznam použitých zdrojů	56
	Seznam zkratk	60
	Seznam tabulek a grafů	61
	Přílohy	62

Úvod

*„Chudoba je největší zločin,
protože všechny ostatní zločiny jsou zrozeny
z chudoby...“¹*

(Osho)

Organizovaná kriminalita byla již v historii nebezpečným jevem, ale v současné době představuje jeden z nejnebezpečnějších společenských problémů celého světa, a proto je velmi důležité i z pohledu studovaného oboru, tento fenomén analyzovat. Organizovaný zločin není záležitostí jen České republiky, je to problém celého světa. Proto si tento jev zakládá na rozdílech vyspělých a nevyspělých zemí. Historie organizované kriminality sahá až do starověkého Egypta, kde byly vykrádány hrobky. Můžeme také poukázat na státy jako Čína – zde byla geneze čínských triád, Japonsko – Yakuza či Itálie – kde se jednalo o Sicilskou mafii.

Jde o jev, který se rozvíjí zejména tam, kde nepůsobí legislativa. Existuje proto v takových oblastech, kde nemůže být legálně uspokojená poptávka. Jedná se tedy o poptávku nelegální. Je zde zahrnuta kriminalita hospodářská, drogová či nelegální obchod se zbraněmi, s lidmi a prostitutí, praní špinavých peněz, korupce, krádeže motorových vozidel, ilegální migrace a mnoho dalších.

Je to dlouhodobá, plánovitá trestná činnost, která je páchána hierarchicky strukturovanou skupinou osob, jejímž cílem je dosažení vysokého zisku. Dopady organizované kriminality se mohou dotknout celé společnosti, ale i jednotlivců. Tento problém je taktéž nebezpečný tím, že proniká do politických a hospodářských struktur.

Nebezpečnost organizované kriminality v posledních letech stoupá, neboť, jak uvádí Svatoš², do popředí totiž vystupují nové formy kriminality, která je pro společnost nesmírně nebezpečná. Jde zejména o stále vzrůstající aktivity zločineckých skupin, dále je to oblast korupce, která v naší zemi dosahuje velkých rozměrů, a v poslední době se jako nejzávažnější nebezpečí ukazuje problematika terorismu. A právě s těmito jevy se bude muset naše společnost naučit bojovat a čelit jim

¹ CITÁTY. *Osho citáty* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-05]. Dostupné z WWW: <<http://citaty.net/autori/osho/>>.

² SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice, 2010, s. 166.

Aktuálním problémem celého světa je nelegální migrace a s ní spojené převaděčství.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem bakalářské práce je analýza fenoménu organizovaná kriminalita. Dalším cílem je na základě studia odborné literatury a vyhodnocení statistických dat zjistit, jaký je rozsah organizované kriminality na území ČR. Následujícím cílem je za použití dotazníkového šetření analyzovat, jak je česká veřejnost informována o organizované kriminalitě, jaké vidí její příčiny a zda by navrhovala některá konkrétní opatření směřující alespoň k částečné eliminaci tohoto fenoménu. Na závěr budou navržena opatření, která by mohla přispět k řešení této problematiky.

Bakalářská práce bude rozdělena na dvě části. První část, část teoretická, se bude věnovat fenoménu organizovaná kriminalita. Tato část se bude zabývat vymezením základních pojmů, co to vlastně organizovaná kriminalita je, v jaké formě se projevuje. Dále zde bude rozebrána historie tohoto jevu a jeho vývoj. Důležitou kapitolou bakalářské práce je také legislativní rámec. Obsahem této kapitoly bude mezinárodní a vnitrostátní trestněprávní úprava organizované kriminality. Budou zde vymezeny určité právní normy, které postihují tuto oblast trestné činnosti. Také zde budou analyzována statistická data, která nám později pomohou v praktické části ke srovnání.

Druhá část bakalářské práce se bude zabývat výzkumem problematiky organizované kriminality. Ke zjištění dat potřebných pro naplnění cílů práce byla vybrána technika dotazníkového šetření. Pomocí této výzkumné techniky je možné na danou problematiku zjišťovat názor u většího počtu respondentů současně. V dotazníku budou otázky zaměřené na zjištění, v jakém rozsahu organizovaná kriminalita zasahuje do společnosti, jak je veřejnost s touto problematikou seznámena, jaký na ni má názor a jak by omezila riziko s tím spojené. Dotazník bude umístěn na internet. Toto umístění by mělo zajistit dostatečný prostor pro klidné a rozvážné vyplnění dat. Autorka se chce tímto vyhnout odpovědím ukvapeným, a tím pádem neodpovídajícím realitě. Výstup bude zpracován do grafů s komentáři.

Dalším vybraným prostředkem pro získání potřebných dat je technika řízeného rozhovoru. Tento rozhovor bude probíhat s respondentem zaměstnaným u Policie ČR na Krajském ředitelství policie Hlavního města Prahy, dříve služebně zařazeným u Útvaru zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování. Cílem tohoto rozhovoru je zjistit názor na danou problematiku z pohledu člověka, který se s tímto jevem setkává tváří v tvář. Do jeho výpovědi bude zasahováno co nejméně, aby byly zřetelné jeho osobní pocity a názory.

Na daný problém nebude tedy nahlíženo jednostranně. Protne se zde názor autorky, laiků a odborníka, který se s tímto jevem potýká profesně.

Závěrem bakalářské práce je komparace části teoretické s částí praktickou. Z těchto výsledků vyplyne skutečnost, která by měla odhalit, zda se tento fenomén dostává do povědomí veřejnosti nebo je důležité provádět častější přísun informací. Tento jev je skutečně nebezpečný a lidé by o něm měli být informováni z různých zdrojů. Ať už se jedná o informovanost prostřednictvím tisku, internetu, televizního vysílání či formou besedy. V souvislosti s výstupy, budou navržena určitá opatření, která by problémy, se kterými se veřejnost potýká, měla snížit.

Zdrojem informací pro zpracování bakalářské práce je odborná literatura zabývající se problémem organizované kriminality. Dále legislativní dokumenty a různé odborné články. Dalším zdrojem informací pro bakalářskou práci jsou statistická data kriminality, výsledky dotazníkového šetření a zejména výsledek z řízeného rozhovoru.

2 Vymezení základních pojmů

Organizovaný zločin představuje jedno z největších bezpečnostních rizik v současném světě. Jde o jev, který se stále rozvíjí. Existuje především v takových oblastech, kde nemůže být legálně uspokojena poptávka. Veškeré pojmy zabývající se trestnými činy jsou vymezeny v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „trestní zákoník“ nebo „TZ“).

Cílem organizovaného zločinu je získání velkého množství peněz, moci a přístupu k informacím, protože je všeobecně známé, že informace jsou dnes nejocenenější "komoditou".

2.1 Organizovaná kriminalita a její znaky

„Organizovaná kriminalita je soustavná a plánovitá trestná činnost páchaná hierarchicky strukturovanou skupinou osob, mezi nimiž existuje dělba činnosti. Jejím primárním cílem je dosažení vysokého zisku.“³

Jak uvádí Svatoš⁴, i organizovaná kriminalita má své pojmové znaky, a to skupinovost, soustavnost, plánovitost, dělbu činnosti dle specializace, hierarchickou strukturu skupiny a úsilí o maximální zisk.

- Skupinovost
 - forma trestní součinnosti
 - spolupachatelství
 - návod
 - pomoc
 - organizátorství
 - podílnictví

- soustavnost
 - trestné činy (dále jen „TČ“) opakující
 - TČ trvající
 - TČ pokračující

³ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň, 2012, s. 265.

⁴ SVATOŠ, R. *Základy kriminologie a prevence kriminality*. České Budějovice, 2009, s. 106.

- plánovitost
 - promyšlené plánování budoucího TČ

- dělba činnosti dle specializace
 - obstarávání informací
 - obstarávání nástrojů
 - zahlazení stop
 - praní špinavých peněz, atd.

- hierarchická struktura skupiny
 - podřízenost
 - nadřízenost

- úsilí o maximální zisk
 - je hnacím motorem

Organizovanou kriminalitu můžeme taktéž dělit podle forem trestné činnosti. Jedná se o formy ziskové, zabezpečovací, krycí a legalizaci výnosů z trestné činnosti.

2.2 Trestný čin

Je vymezen v trestním zákoníku v ustanovení § 13. „Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně. K trestní odpovědnosti za trestný čin je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.“⁵

Znaky trestného činu:

1. **protiprávnost** – do této oblasti je zařazeno vše, co zákon neumožňuje. Za TČ tedy považujeme pouze jednání, které je právem zakázané nebo nedovolené,

2. **naplnění znaků skutkové podstaty** – skutková podstata je souhrnem znaků TČ určitého druhu, kterými se od sebe jednotlivé TČ odlišují:

⁵ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. [online]. © 2009 [cit. 2015-10-02]. Dostupné z ASPI.

Znaky skutkové podstaty:

- a) **objekt** – mezi objekt řadíme společenské vztahy, zájmy a hodnoty, které jsou chráněny trestním právem,
- b) **objektivní stránka** – do objektivní stránky zahrnujeme jednání, následek a příčinný vztah mezi jednáním a následkem. „Objektivní stránku TČ charakterizuje způsob spáchání TČ a jeho následky.“⁶
- c) **subjekt** – subjektem TČ je pouze pachatel, který splní tyto podmínky: Jedná se o fyzickou osobu, která dovršila patnáctý rok věku a při spáchání TČ byla příčetná. U některých TČ může být pachatelem i osoba právnická. Pokud jde o provinění u mladistvého pachatele, musí být dostatečně rozumově a mravně vyspělý, aby byl schopen rozpoznat protiprávnost svého jednání a ovládat své jednání,
- d) **subjektivní stránka** – tento znak je pro skutkovou podstatu velice významný. „Obsahuje soubor znaků, které charakterizují psychiku pachatele ve vztahu k TČ. Jediným obligatorním znakem subjektivní stránky TČ je zavinění, které má formu úmyslu nebo nedbalosti. Zavinění je nezbytné pro naplnění kterékoli skutkové podstaty TČ. Není TČ bez zavinění.“⁷

O TČ se nejedná v případě, ve kterém zkoumané jednání nenaplnuje všechny znaky skutkové podstaty.

- 3. **škodlivost** – „trestní odpovědnost pachatele a trestně právní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu.“⁸ Dříve nazvána jako společenská nebezpečnost, která je povinným znakem TČ a změnou trestního zákoníku se nebezpečnost jako taková formálně vypustila a nahradila se výrazem škodlivost. Najdeme ji v ustanovení § 12 odst. 2 TZ.

⁶ JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné*. 2. vyd. Praha, 2010, s. 114.

⁷ JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné*. 2. vyd. Praha, 2010, s. 207.

⁸ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník I*. Praha, 2009, s. 85.

TČ je takto nazýván, pokud ho spáchá dospělý člověk. Řadíme sem ještě protiprávní čin spáchaný mladistvým. „**TČ mladistvého se nazývá provinění** [§ 6 odst. 1 zákona č. 2018/2003 Sb., zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže ve změně pozdějších právních předpisů (dále jen „zákon o soudnictví ve věcech mládeže“)]. Nestanoví-li zákon o soudnictví ve věcech mládeže jinak, platí pro posouzení provinění spáchaného mladistvým trestní zákoník (§ 6 odst. 2 zákon o soudnictví ve věcech mládeže).“⁹ Mezi protiprávní činy patří dále **čin jinak trestný**. Tento čin spáchá osoba, která v době spáchání činu je nepřičetná, osoba mladší patnácti let, a mladistvý, kterému v době spáchání činu chybí rozumová a mravní vyspělost, aby mohl rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání.

TČ dělíme na přečiny, zločiny a zvlášť závažné zločiny.

Přečin – do tohoto pojmu řadíme všechny nedbalostní TČ a ty úmyslné TČ, na které zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let.

Zločin – jsou zde umístěny všechny TČ, které nejsou podle trestního zákoníku přečiny.

Zvlášť závažné zločiny – jsou ty úmyslné TČ, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let.

Dále je můžeme členit **podle druhu zavinění**. V tomto případě se jedná o vnitřní vztah delikventa k jednání a následku. Zavinění dělíme na jednání úmyslné, kdy toto jednání můžeme rozdělit ještě na přímé a nepřímé a jednání nedbalostní, které taktéž dělíme na vědomé a nevědomé.

Úmysl (přímý, nepřímý) – jestliže se jedná o přímý úmysl, znamená to, že pachatel chce svým jednáním způsobit takový následek. U úmyslu nepřímého dochází k tomu, že pachatel ví, že svým jednáním může způsobit takový následek, a pro případ, že ho způsobí, je s tím srozuměn.

Nedbalost (vědomá, nevědomá) – jestliže pachatel spáchá TČ z vědomé nedbalosti, tak ví, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, ale bez přiměřeného důvodu spoléhá, že se tak nestane. Oproti tomu je zde nedbalost nevědomá, která je přesným opakem nedbalosti vědomé. Pachatel v tomto případě neví,

⁹ JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné*. 2. vyd. Praha, 2010, s. 114.

že svým jednáním může způsobit takový následek, ale vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

2.3 Formy účastenství

Jedním ze znaků organizovaného zločinu je jeho páčání více osobami, a proto je nutné se zabývat z pohledu legislativního i formami účastenství. Ty jsou obsaženy v trestním zákoníku, kde se jedná o ustanovení § 22 - § 27.

Pachatel – ustanovení § 22 odst. 1 TZ. „Pachatele TČ je, kdo svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty TČ nebo jeho pokusu či přípravy, je-li trestná.“¹⁰

„Pachatelem TČ je i tzv. nepřímý pachatel. Nepřímým pachatelem je ten, kdo úmyslně užije ke spáchání svého TČ jinou osobu jako „živý nástroj“. Tato osoba sama jedná nebo nejedná zaviněně, přesněji řečeno nejedná zaviněně ve formě zavinění požadovaného pro ten který čin.“¹¹

Spolupachatel – je ta osoba, která TČ spáchala úmyslným společným jednáním dvou nebo více osob. V tomto případě odpovídá každá osoba, jako by TČ spáchala sama. Vybočí-li spolupachatel z rámce společné dohody, bude odpovědný pouze za to, co sám způsobil a zavinil.

Účastník – „Účastníkem na dokonaném TČ nebo jeho pokusu je, kdo úmyslně spáchání TČ zosnoval nebo řídil (=organizátor), navedl jiného ke spáchání TČ (=návodce), poskytl jinému pomoc ke spáchání TČ, zejména opatřením prostředků, odstraněním překážek, radou, utvrzováním v předsevzetí čin spáchat, slibem přispět po TČ (pomocník) – (blíže viz § 10 odst. 1, písm. a/, b/ a c/ trestního zákona).“¹²

Účastníky TČ rozdělujeme do několika skupin:

organizátor – podle trestního zákoníku je organizátorem ten, kdo TČ zosnoval nebo řídil. Jestliže se organizátor na TČ dále podílel, organizátorství se mu zvláště nepřičítá, protože pachatelství a spolupachatelství je hodnoceno výše než organizátorství,

¹⁰ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník I.* Praha, 2009, s. 256.

¹¹ JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné.* 2. vyd. Praha, 2010, s. 289.

¹² NĚMEC, M. *Mafie a zločinecké gangy.* Praha, 2003, s. 96.

návodce – činnost návodce směřuje k tomu, aby se určitá osoba rozhodla spáchat určený úmyslný TČ. Pokud je naváděná osoba rozhodnuta, že čin spáchá, je toto navádění považováno za utvrzování v rozhodnutí,

pomocník – je osoba, která poskytla jinému pomoc ke spáchání TČ. Za pomoc se považuje zejména opatření prostředku, poskytnutí rady, hlídáním při činu, odstraněním překážek, vlákáním poškozeného na místo činu a dalších pomoci při spáchání TČ.

2.4 Organizovaná zločinecká skupina (§ 129 TZ)

Z právního hlediska vymezujeme organizovanou zločineckou skupinu (dále jen „OZS“) takto: „Organizovaná zločinecká skupina je společenstvím více osob s vnitřní organizační strukturou, s rozdělením funkcí a dělbu činností, která je zaměřena na soustavné páchaní úmyslné trestné činnosti.“¹³

Pachatel trestného činu spáchaného ve prospěch OZS (§ 107 TZ)¹⁴

Za pachatele TČ spáchaného ve prospěch OZS považujeme takovou osobu, která spáchala úmyslný TČ:

- a) **jako člen OZS** – předpokládáme, že osoba, která spáchala úmyslný TČ, byla v té době začleněna do organizační struktury OZS, ačkoliv je možné, že ji neznala v celém rozsahu a plnila jen dílčí úkoly,
- b) **vědomě se členem OZS** – na TČ se podílí nejméně dvě osoby, z nichž jedna není členem OZS a druhá splňuje podmínky výše uvedené,
- c) **nebo v úmyslu napomáhat OZS** – v tomto případě je zde jednoznačný záměr pachatele spáchat TČ v úmyslu napomáhat OZS. Pachatel podpoří spáchaným TČ existenci a činnost OZS, usnadní páchaní trestné činnosti jejím členům, zakrytí existence a aktivity OZS.

¹³ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. [online]. © 2009 [cit. 2015-10-05]. Dostupné z ASPI.

¹⁴ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník I.* Praha, 2009, s. 1100 – 1104.

Ukládání trestu odnětí svobody pachateli trestného činu spáchaného ve prospěch OZS (§ 108 TZ)

(1) „Horní hranice trestní sazby trestu odnětí svobody stanovené v trestním zákoně se u pachatele TČ spáchaného ve prospěch OZS zvyšuje o jednu třetinu. Takovému pachateli soud uloží trest odnětí svobody v horní polovině takto stanovené trestní sazby odnětí svobody, nejsou-li zároveň splněny podmínky pro mimořádné snížení trestu odnětí svobody podle § 58.

(2) Horní hranice trestní sazby trestu odnětí svobody může po zvýšení podle odstavce 1 převyšovat dvacet let. Při ukládání výjimečného trestu odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let nesmí horní hranice převyšovat třicet let.“¹⁵

¹⁵ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník I.* Praha, 2009, s. 1106.

3 Historie

Tak jako každý problém má svou historii, ani organizovaná kriminalita není výjimkou. Tento jev můžeme vypočítat už ve starověkém Egyptě. Můžeme tedy říci, že tento fenomén má dlouhodobý vývoj, neboť se vyvíjí od dob minulých až do současnosti. Můžeme jej charakterizovat jako organizovaný zločin, který se vyvíjel v minulých stoletích a v různých zemích světa.

3.1 Světová historie

„Z historie je známo, že pohnutým stoletím bylo století sedmnácté. Ve střední Evropě tehdy zuřila třicetiletá válka, v jižní Evropě (Itálii) se vystřídali cizáci ze Španělska a Francie, v Číně vystřídala mandžuská dynastie Ching staročínskou dynastii Ming, v Japonsku nastupuje po letité občanské válce období klidu. Stupňující se sociální nerovnosti, hospodářská bída a politická nadvláda cizáků vedly po staletí k odporu jednotlivců i k vytváření skupin, které měly sice různý cíl, ale vyznačovaly se shodnými strukturami. Šlo o tajné organizace, o tajné spolky, které vznikaly buď sdružením rodin v pokrevně spjatou velkorodinu (klan), anebo spojením lidí pokrevně nespřízněných, kteří složili hlavě velké rodiny krevní přísahu. Tyto spolky a klany byly vybudovány hierarchicky, nebyly přístupné jiným osobám a měly mistrně propracovanou konspirativnost.“¹⁶

3.1.1 Sicilská mafie

„Počátky tajných společností známých jako mafie sahají do 9. století, kdy Sicílii okupovali Arabové. Utlačovaní obyvatelé Sicílie tehdy začali zakládat ozbrojené skupiny a tajná obranná společenství. Tajné spolky na Sicílii později fungovaly i pod nadvládou Normanů, Francouzů či Rakušanů. Jejich prvotním účelem bylo sjednotit národ v boji proti okupantům, vytvářet vědomí rodinné spřízněnosti obyvatel Sicílie, ochraňovat jejich životy a majetek. Tyto ideje se promítly do struktury sicilské Mafie. Její základní organizační jednotkou se stala „rodina“, která řídila část území a skládala se z „úctyhodných mužů“ a „pěšáků“.“¹⁷

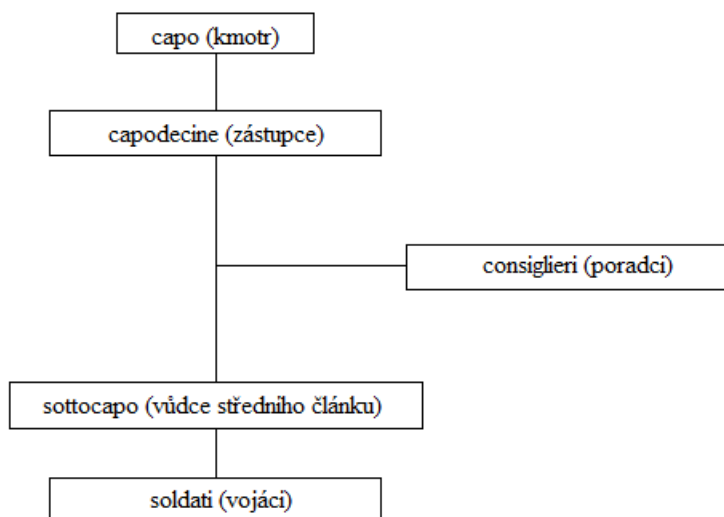
„Sicilská mafie má svou základnu v Palermu a její další silná místa jsou v sicilských provinciích Trapani a Agrigento. Sicilské mafiánské rodiny jsou seskupeny v okresech,

¹⁶ NĚMEC, M. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha, 2003, s. 22.

¹⁷ NOŽINA, M. *Mezinárodní organizovaný zločin v České republice*. Praha, 2003, s. 155 – 156.

kteře jsou kontrolovány provinciálními komisemi. Meziprovinciální komise, kteřá se skládá z představitelů každé provincie, je umístěna v Palermu a kontroluje jak mezinárodní, tak i domácí činnost sicilské mafie.¹⁸

Obvykle uváděná struktura italské mafie.¹⁹

3.1.2 La Cosa Nostra

„Doslova přeloženo La Cosa Nostra znamená „Tato naše věc“. Je známa též jako „mafie“, „outfit“, „mob“. Je organizována v několika regionálních skupinách, známých jako „rodiny“, „brugads, nebo „borgatas“. Dominantní rodinou je rodina v Chicagu a pět rodin (Bonanno, Colombo, Gambino, Genovese a Luchese) v New Yorku.²⁰

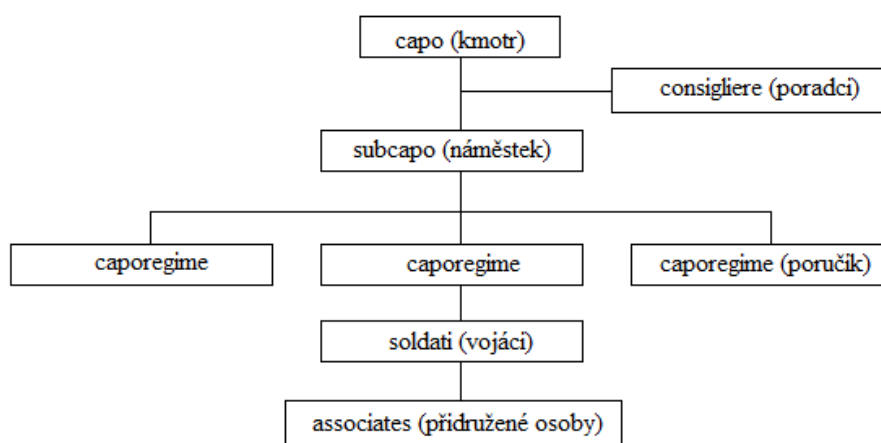
Tato organizace byla vytvořena italskými přistěhovalci na území USA. Avšak i tato organizace spolupracuje s ostatními skupinami organizovaného zločinu, jak v USA, tak i jinde ve světě.

¹⁸ NĚMEC, M. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha, 2003, s. 35.

¹⁹ SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice, 2010, s. 162.

²⁰ NĚMEC, M. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha, 2003, s. 38.

Struktura organizace La Cosa Nostra, vyvinuté italskými přistěhovalci v USA, je obvykle charakterizována takto:²¹

3.1.3 Yakuza

Počátky vzniku této kriminální organizace sahají do počátku 17. století. „Skupiny yakuza jsou organizovány jako rodiny. Hlava rodiny je oyabun (otec a vládce současně), který od své rodinné organizace, od svého zástupce a všech členů až po učedníky očekává bezpodmínečnou loajalitu. Novicové jsou během učební doby kontrolováni a jsou-li shledáni důvěryhodnými, jsou přijati za fiktivní syny (kobun) a skládají krevní přísahu: „Následuji tě, otče, ohněm a krví, i když moji vlastní rodiče budou hladovět nebo mne to bude stát život“.²²

Hlavními zločineckými formami yakuzy byl obchod s děvčaty, vymáhání poplatků za fiktivní ochranu, provozování hazardních her. Později k tomu přibýly i další formy, podnikání v lodním průmyslu a stavebnictví.

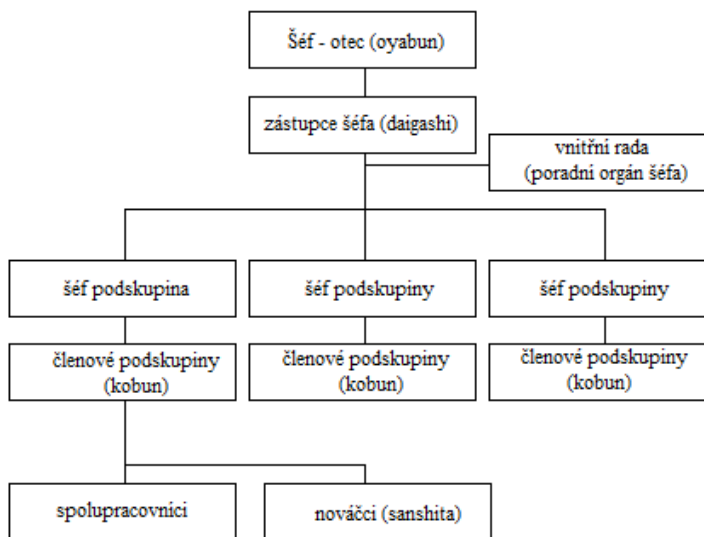
„Charakteristická pro vystupování členů jakuzy v domácím japonském prostředí je určitá otevřenost, nepřiliš výrazné zakrývání příslušnosti k organizaci. Poznávacím znamením členů je rituální pozdrav, typické tetování po celém těle a v minulosti i useknutý článek prstu.“²³

²¹ SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice, 2010, s. 162.

²² NĚMEC, M. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha, 2003, s. 28.

²³ NOŽINA, M. *Mezinárodní organizovaný zločin v České republice*. Praha, 2003, s. 219.

Pravděpodobná organizace skupiny (rodiny) japonské organizace Yakuza:²⁴

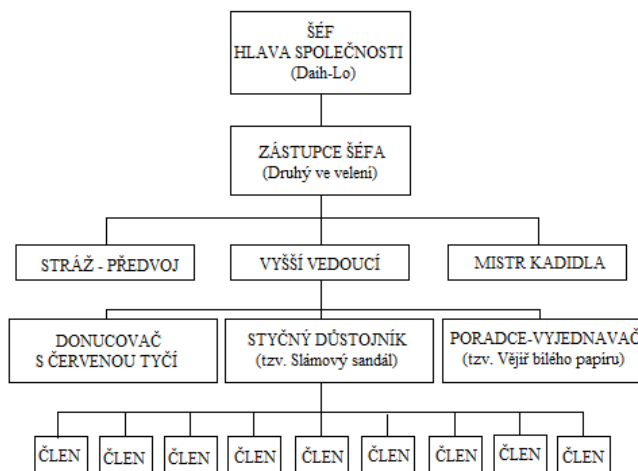

3.1.4 Čínské triády

„Největší tradice v existenci tajných společenství má Čína. Jejich počátky sahají až do doby dynastie Han (206 př. n. l. – 220 n. l.).“²⁵

„Známa byla zvláště „Společnost tří v jednom“ (Sanhe-Hui), která byla také nazývána „Trojspolek“ nebo „Triade“. V tajném znaku měla trojúhelník symbolizující základní síly čínského kosmu: nebe, zemi a člověka.“²⁶

Organizace klasické čínské triády:²⁷

²⁴ SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice, 2010, s. 163.

²⁵ NĚMEC, M. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha, 2003, s. 23.

²⁶ NĚMEC, M. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha, 2003, s. 23.

²⁷ NĚMEC, M. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha, 2003, s. 23.

„Cílem tajných spolků v Číně byl nejen boj proti mandžuské dynastii, nýbrž i proti evropské koloniální nadvládě, např. proti Britům a Francouzům v tzv. opiových válkách (1836 – 1842 a 1856 – 1860). Čína musela uznat legalizaci až do té doby zakázaného opia, křesťanské duchovní misionáře a „navždy“ se vzdát ostrova Honkongu.“²⁸

3.2 Československá historie

Ani Československo se organizovanému zločinu nevyhnulo, tento fenomén můžeme zařadit do československé historie již od období první republiky, kdy se počínají objevovat první zmínky. Ačkoliv organizovaný zločin zde po roce 1938 stále existoval, největší zlom nastal roku 1989, kdy na území Československa proběhla sametová

3.2.1 Organizovaný zločin před rokem 1989

Jak popisuje Nožina²⁹ ve své knize, kriminální síť s mezinárodním dosahem zde registrujeme již v dobách tzv. „první republiky“ – např. v oblasti mezinárodního obchodu s drogami a pašování zboží např. cukerinu. V socialistickém Československu pak zejména latentní kriminalita dosáhla mimořádných rozměrů, vyznačovala se však četnými specifiky zločinu, uzavřeného za „železnou oponou“.

„Před rokem 1990 existovaly v České republice některé prvky organizovaného zločinu v rámci černé i šedé ekonomiky, a také docházelo k občasnému rozkrádání kulturního dědictví na zakázku, ale v nějaké výraznější podobě se tyto aktivity nerozvinuly.“³⁰

3.2.2 Organizovaný zločin po roce 1989

Autorka se na začátku této kapitoly zmínila, že k největším změnám v oblasti organizovaného zločinu došlo v období sametové revoluce. Tato revoluce měla za následek pád komunistického režimu a s ním následoval přechod k demokracii. Velký podíl na těchto změnách měl i rozpad bývalého východního bloku.

„V průběhu devadesátých let se v naší společnosti vytváří vrstva podnikatelů, které z nedostatku jiné terminologie označujeme jako „špinaví byznysmeni“. Pro tento

²⁸ NĚMEC, M. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha, 2003, s. 24.

²⁹ NOŽINA, M. *Mezinárodní organizovaný zločin v České republice*. Praha, 2003, s. 33.

³⁰ CEJP, M. *Organizovaný zločin v České republice III*. Praha, 2004, 158 s.

typ lidí je rozhodující míra zisku bez ohledu na to, zda jí bylo dosaženo v rámci či za hranicí zákona. Obratně využívají mezer v legislativě a v případě nutnosti neváhají využít i značně tvrdých prostředků k dosažení svých cílů. Právě „nezájem“ o zákonnost spojuje tyto lidi s organizovaným zločinem.“³¹

Po roce 1989 výrazně narostl obchod s bílým masem (tedy obchod s lidmi), a to hlavně v příhraničních oblastech severních Čech – Dubí a západních Čech – Plzeň, kde se jednalo o prostituci s návazností na zneužívání omamných a psychotropních látek a příliv zločineckých organizovaných struktur Kyjevská brigáda a podobně.

Dále by zde neměla být opomenuta kauza tzv. orlických vražd, která je považována za nejzávažnější.

Mezi další TČ po roce 1989 patří např.:

- gang Davida Berdycha,
- lehké topné oleje.

³¹ NOŽINA, M. *Mezinárodní organizovaný zločin v České republice*. Praha, 2003, s. 39.

4 Formy organizované kriminality

Organizované páchaní TČ je velice rozsáhlý jev, který má mnoho podob. Jeho podoby se projevují v mnoha sférách. „Zločin umí být všudypřítomný, zločin lze nalézt v soukromých firmách, na ulici i na ministerstvech, v justici a samozřejmě i v policii, která má vlastně ze všech profesí ke zločinu nejbliž a od podvodníků, zlodějů i tvrdých gangsterů ji dělí jen tenká a často velmi klikatá čára.“³² Veškeré formy tohoto jevu se projevují proto, že existuje poptávka, která může být buď velmi obtížně uspokojena, anebo být uspokojena nemůže. V této chvíli, kdy není možné poptávku uspokojit, vzniká prostředí pro organizovaný zločin. Jehož cílem je dosažení obrovského zisku při vynaložení minimálních nákladů. Je samozřejmé, že v těchto oblastech jsou obejity předpisy a většina činů je latentní, a tedy těžko zjištělná. „Jako příklad vysoce latentního TČ pak lze uvést úplatkářství – TČ, který je typicky charakterizován shodným zájmem podplácejícího a podpláceného na utajení trestné činnosti, nebo některé hospodářské trestné činy.“³³

4.1 Vraždy a vydírání

Vraždy zařazujeme do TČ proti životu a zdraví. Jsou vymezeny v trestním zákoníku v ustanovení § 140. Trestní zákoník postihuje tento TČ jako jeden z nejpřísnějších. Můžeme jej dělit na úmyslné usmrcení, úmyslné usmrcení s rozmyslem nebo po předchozím uvážení.

Vydírání definujeme jako nucení oběti pachatelem, které spočívá v použití násilí, pohrůžky násilí či pohrůžky jiné těžké újmy k tomu, aby něco konal, opominul nebo strpěl. Oběť, již pachatel k něčemu nutí, má častokrát strach, a tak úkoly zadané pachatelem vykoná.

4.2 Drogy a zakázané látky

Drogy a zakázané látky zařazujeme do typické organizované kriminality. „Návykové látky byly považovány za jeden z klíčových celosvětových problémů již ve druhé polovině 20. století. Ani tehdy to však nebyl problém zdaleka nový; již nejstarší historické prameny zaznamenávají totiž snahy lidí nacházet látky, které by zmírňovaly bolest, léčily různé neduhy, a také takové látky, které po použití vyvolávají pocity štěstí,

³² KROUPA, J. *Zločin jako profese*. Řitka, 2006, s. 55.

³³ ZAPLETAL, J. a kol. *Kriminologie*. Praha, 1995, s. 18.

blaha a zapomnění, tedy látky, s jejichž pomocí lze změnit, zastřít či vylepšit určité stránky života. Takové látky provázejí člověka celým jeho vývojem, a to jak k jeho pomoci, tak i k záhubě.³⁴

Tento problém zařazujeme mezi problémy celé společnosti, neboť ve většině organizovaných zločinů, se do nich promítají právě drogy. Nadužíváním návykových látek se u člověka dostavuje psychická i fyzická závislost. Uživatel, u kterého propukne tato závislost, často žije ve skupinách lidí se stejnou závislostí. Této skupině docházejí finanční prostředky na opatrování tohoto „zboží“, a tak se za vidinou lehkou získaných peněz dopouští různých nekalých praktik. Počet závislých osob stále roste, a proto vzrůstá i drogová organizovaná kriminalita.

4.3 Krádeže

Krádež je takové jednání, kdy si pachatel neoprávněně přisvojí cizí věc, za účelem používání, ponechání či prodeje.

Krádeže dělíme:

- 1) **krádeže motorových vozidel** – řadíme mezi jednu z nejzávažnějších forem majetkové trestné činnosti. Organizované skupiny se specializují především na známé značky – Škoda, Ford, Volkswagen. Organizovaná skupina nemá regionální charakter, v mnoha případech je páchána na mezinárodní úrovni. Motorová vozidla jsou buď zlegalizovaná k dalšímu provozu, nebo jsou rozprodána na náhradní díly,
- 2) **krádeže uměleckých předmětů** – tento druh krádeží bývá prováděn zpravidla na objednávku. Škody způsobené odcizením uměleckých předmětů bývají těžko nahraditelné, jelikož můžeme nahradit pouze část tržní, nikoliv historickou.

„Pachatelé vyhledávají osoby, které jsou známé jako soukromí sběratelé či držitelé uměleckých předmětů.“³⁵

4.4 Nelegální migrace a obchod s bílým masem

Jedna z definic uváděného pojmu je, že nelegální migrací nazýváme nelegální vstup přes státní hranice na území našeho státu. Tato činnost může zásadním způsobem

³⁴ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a kol. *Kriminologie*. 3. vyd. Praha, 2008, s. 426.

³⁵ NĚMEC, M. *Organizovaný zločin*. Praha, 1995, s. 134.

ohrozit vnitřní stabilitu a bezpečnostní situaci naší země. Nelegální migraci můžeme charakterizovat jako nelegální spolupráci migrantů se zločineckými skupinami. Zločinecké skupiny mají z této činnosti lukrativní zisk, neboť migranti jim zaplatí, aby se dostali do požadované země.

Občané zejména Afghánistánu, Pákistánu, Sýrie a Iráku se stávají v roce 2015 celosvětovým problémem., neboť v roce 2015 byl zaznamenán výrazný nárůst nelegální migrace, nejen v ČR, ale i v zahraničí.

Dalším uváděným pojmem je obchod s bílým masem, který je taktéž nelegální formou organizované kriminality. Týká se především obchodováním se ženami, které souvisí s provozováním prostituce. Dále do této skupiny patří obchod s lidskými orgány a dětmi.

4.5 Hospodářská trestná činnost páchána organizovaně

„**Hospodářskou (ekonomickou) kriminalitu** je třeba odlišovat od obecné majetkové kriminality, což není vždy snadné. Zatímco majetková kriminalita směřuje proti majetku (fyzických i právnických osob), hospodářská kriminalita směřuje proti hospodářskému systému a jeho fungování. Jedná se o široce pojímanou oblast trestné činnosti, související s mnohotvárnými útoky na hospodářství a finance, kterou roku 1939 americký kriminolog Edwin H. Sutherland označil jako kriminalitu „bílých límečků“ (whitecollarcrime) a toto označení se traduje do současnosti.“³⁶

Mezi hospodářskou trestnou činností řadíme i tzv. **praní špinavých peněz** (moneylaundering). Tento výraz vznikl v USA v období prohibice, kdy mafie přidávala výnosy z nelegálních činností do tržeb v prádelnách, které vlastnila. Do tohoto okruhu řadíme finance, které pocházejí z trestné činnosti, neboť je pro zločinecké skupiny snazší peníze získat, než je zlegalizovat. Dochází tak k zastření jejich původu, aby se zdálo, že pochází z legálního příjmu. Praní špinavých peněz se odborně označuje jako legalizace výnosů z trestné činnosti a zabývá se jím zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti.

Padělatelství

Tato trestná činnost není novodobým jevem, můžeme ho tedy považovat za historický. Zařazujeme ho stejně jako praní špinavých peněz do hospodářské

³⁶ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a kol. *Kriminologie*. 3. vyd. Praha, 2008, s. 353.

kriminality. Můžeme se zde setkat s mnoha synonymy, at' jde o slova jako podvrh, falzifikát, falzum, imitace, napodobenina nebo „fake“. Padělatelství se vyskytuje v oblastech financí, dokumentů a listin, ale i ve sféře uměleckých děl, starožitností či značkového zboží.

„Kdo padělá veřejnou listinu nebo podstatně změní její obsah v úmyslu, aby jí bylo užito jako pravé, nebo takovou listinu užije jako pravou, kdo takovou listinu opatří sobě nebo jinému nebo ji přechovává v úmyslu, aby jí bylo užito jako pravé, nebo kdo vyrobí, nabízí, prodá, zprostředkuje nebo jinak zpřístupní, sobě nebo jinému opatří nebo přechovává nástroj, zařízení nebo jeho součást, postup, pomůcku nebo jakýkoli jiný prostředek, včetně počítačového programu, vytvořený nebo přizpůsobený k padělání nebo pozměnění veřejné listiny, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.“³⁷

Padělání peněz - bankovek i mincí. „Paděláním se rozumí úplné vyhotovení peněz bez oprávnění, například obkreslením, fotograficky, ražením, odléváním apod. Při pozměňování pachatel upravuje peníze, například z nižší hodnoty na vyšší hodnotu. Padělanými penězi jsou jakékoli napodobeniny, které vzhledem ke své kvalitě mohou být při udávání, třeba jen za určitých okolností (například placení za snížené viditelnosti v nočním podniku), zaměněny s pravými penězi.“³⁸

Jediné právo vydávat peníze má pouze Česká národní banka. Aby se snížilo riziko padělání bankovek, má každá bankovka ochranné prvky (vodoznak, okénkový proužek s mikrotextem, barevná vlákna, proměnlivou barvu a další). Česká národní banka taktéž sleduje, kolik se vyskytlo padělků bankovek a mincí v oběhu.

Padělky bankovek hodnotíme podle pětistupňové stupnice:

1. neumělý padělek
2. méně zdařilý padělek
3. zdařilý padělek
4. nebezpečný padělek
5. velmi nebezpečný padělek

³⁷ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. [online]. © 2009 [cit. 2015-08-15]. Dostupné z ASPI.

³⁸ JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné*. 2. vyd. Praha, 2010, s. 338.

4.6 Korupce

„Korupci je možno charakterizovat jako zneužití postavení, které je spojeno s porušením principu nestrannosti při rozhodování. Je motivováno snahou po materiálním zisku nebo získání jiných výhod. Korupce je projevem chyby v rozhodovacím a řídicím procesu. Součástí korupčního vztahu je vždy ten, kdo rozhoduje, jeho moc odchylovat se od stanovených pravidel, výměna takto vychýleného rozhodnutí za výhodu a nesprávnost, protiprávnost nebo amorálnost takového vztahu výměny. V širším smyslu je účast v korupčním vztahu etickým a mravním selháním jednotlivců.“³⁹

Korupce si nevybírá mezi bohatými či chudými zeměmi, je přítomna ve všech zemích světa. Bohužel musíme konstatovat, že boj s touto problematikou je dlouhodobým, nikoliv krátkodobým procesem, a v řadě případů souvisí s dalšími formami trestné činnosti.

Ačkoliv by se zdálo, že organizovaný zločin je převážně mužskou záležitostí, opak je pravdou. V této oblasti se vyskytují i ženy. „Nejvyšší podíl žen je ve třech oblastech. Za prvé u širěji pojatého celku, který zahrnuje obchodování se ženami, kuplířství a obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování. Druhou oblastí, ve které se ženy v rámci organizovaného zločinu uplatňují, je zajišťování organizačního zázemí a managementu zločineckých skupin. Sem patří finanční operace, účetnictví, logistické zabezpečení, zajišťování dopravy, úschova věcí, zbraní, finančních prostředků, překupnictví odcizených předmětů, převod získaných finančních prostředků, legalizace a podvodné přihlašování odcizených vozidel. Ženy využívají kontakty k získávání a poskytování důvěrných informací. Třetí oblastí, v níž se ženy specificky uplatňují, je zajišťování nelegální migrace.“⁴⁰

4.7 Shrnutí

Formy organizované kriminality jsou již tak dokonale propracovány, že obyčejný laik má problém je rozpoznat. V mnoha případech je těžké odhalit tyto TČ i pro profesionály, kteří se s touto problematikou setkávají častěji než obyčejný člověk.

³⁹ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Korupce* [online]. © 2015 [cit. 2015-09-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/co-je-korupce.aspx>>.

⁴⁰ CEJP, M. *Vývoj organizovaného zločinu na území České republiky*. 1. vyd. Praha, 2010, s. 21.

Naneštěstí nejsou TČ organizovaného zločinu z pravidla páhány pouze jednou formou, nýbrž se jedná o více forem najednou, a proto je mnohem těžší TČ odhalit.

5 Legislativní rámec

„Legislativa, zákonodárství – činnost státních orgánů prověřených výkonem moci zákonodárné, která spočívá v samotné tvorbě zákonných norem.“⁴¹

5.1 Mezinárodní legislativa⁴²

Ve spojitosti s mezinárodní legislativou by zde neměla chybět definice schengenského systému neboli schengenu. Na začátku veškerého dění stála tzv. **Saarbrückenská dohoda** z roku 1984 mezi Spolkovou republikou Německo (dále jen „SRN“) a Francií. Tato dohoda řešila problém front na hraničních přechodech, kde zavedla volný pohyb zboží a osob. Roku 1985 vznikla první **Schengenská dohoda**, která vyústila z jednání o podobných opatřeních, které byly řešeny v Saarbrückenské dohodě se zeměmi Beneluxu. Následovalo uzavření Schengenské prováděcí úmluvy, která byla podepsána 19. června 1990 v Schengenu mezi SRN, Francií, Belgií, Lucemburskem a Nizozemskem.

Pro schengenský prostor jako takový znamená:

- neprovádění hraničních kontrol na svých vnitřních hranicích (na hranicích mezi dvěma státy schengenu),
- provádění harmonizované kontroly na svých vnějších hranicích, které musejí odpovídat přesně definovaným kritériím.

Do schengenského prostoru je začleněno celkem 26 evropských zemí: Belgie, Česká republika, která vstoupila do schengenského prostoru dne 21. prosince 2007, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Itálie, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko.⁴³

⁴¹ *Všeobecná encyklopedie*. 4. svazek. Praha, 1999, s. 321.

⁴² Policejní akademie České republiky v Praze. *Základní terminologie oblasti justice a vnitřních věcí* [online]. © 2015 [cit. 2015-11-19]. Dostupné z WWW: <http://www.polac.cz/eu/zakl_term/cast_3.html>.

⁴³ EVROPSKÁ KOMISE. *Schengenský prostor* [online]. © 2015 [cit. 2015-11-19]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/docs/schengen_brochure/schengen_brochure_dr3111126_cs.pdf>.

Evropská úmluva o vzájemné pomoci ve věcech trestních

Tato Úmluva byla sjednána dne 20. dubna 1959 ve Štrasburku. Jménem České a Slovenské Federativní Republiky byla podepsána ve Štrasburku dne 13. února 1992.

Vlády, které podepsaly tuto Úmluvu, jsou členy Rady Evropy, majíce na zřeteli, že cílem Rady Evropy je dosažení větší jednoty mezi jejími členy; věříce, že přijetí společných pravidel v oblasti vzájemné pomoci v trestních věcech přispěje k dosažení tohoto cíle; majíce na zřeteli, že tato vzájemná pomoc souvisí s otázkou vydávání, která již byla předmětem úmluvy podepsané 13. prosince 1957.⁴⁴

Česká republika v rámci mezinárodní spolupráce na úrovni objasňování, vyhledávání a potírání trestné činnosti zřídila pod Policejním prezidiem ČR odbor mezinárodní policejní spolupráce (dále jen „OMPS“), který zprostředkovává dotčenou policejní spolupráci. Mezinárodní policejní spolupráce vychází ze Schengenské prováděcí úmluvy.

Vzhledem k tomu, že mezinárodní smlouvy Evropské unie jsou příliš obecné, nepokrývají dané problematiky individuálního charakteru jednotlivých států, doplňující se tzv. **bilaterálními smlouvami**, což jsou mezinárodní dohody na úrovni dvou států. Jako příklad autorka uvádí **Smlouvu mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o policejní spolupráci a o druhém dodatku k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959**, podepsané 14. července 2005 a uveřejněné pod číslem 65/2006 Sb. m. s. Další obdobnou smlouvou je **Smlouva mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o dodatcích k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959** a usnadnění jejího používání uveřejněné pod číslem 68/2002 Sb. m. s., ve znění pozdějších předpisů.

V rámci boje s organizovanou trestnou činností došlo po otevření schengenského prostoru k rozmachu veškerého odvětví trestné činnosti do různých koutů Evropy, kdy policejní složky mimo Národní protidrogovou centrálu služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „NPC“) na toto nebyly připraveny a spolupráce probíhala s velkými obtížemi. Spolupráce na evropské úrovni by měla být vedena napřímo a ne prostřednictvím již zmiňovaného OMPS. Nejčastěji využívaným prostředkem pro odhalování a dokumentaci trestné organizované kriminality je využívání operativně pátracích prostředků uvedených v § 158b až 158f zákona č. 141/1961 Sb., o trestním

⁴⁴ ČESKO. Zákon č. 550/1992 Sb. [online]. © 1992 [cit. 2015-11-23]. Dostupné z ASPI.

řízení soudním ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „trestní řád“ nebo „TR“).

Dále probíhá boj za použití technických prostředků, a to odposlech a monitoring, či technické sledování. Např. operativně pátrací činnost kontaktní sledování nebo sledování jako celek je dle č. 40 Schengenské prováděcí úmluvy možné za splnění určitých podmínek. „Policisté členského státu, kteří v rámci vyšetřování ve své zemi sledují osobu, která je podezřelá z účasti na TČ, na nějž se může vztahovat vydání osoby, nebo v rámci nezbytné části vyšetřování sledují osobu, o které se lze domnívat, že může přispět k identifikaci nebo vypátrání výše uvedené osoby, jsou oprávněni pokračovat ve sledování na území jiného členského státu, pokud tento stát povolil příhraniční sledování na základě předem podané žádosti o právní pomoc.⁴⁵ Přeshraniční pronásledování je ustanoveno v čl. 41 Schengenské prováděcí úmluvy.

Přeshraniční sledování a pronásledování je v právním řádu ČR zakotveno v zákoně č. 104/2003 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních.

5.2 Vnitrostátní legislativa

5.2.1 Trestní zákoník

Účast na organizované zločinecké skupině (§ 361 TZ)

Jak uvádí Jelínek⁴⁶, objektivní stránku lze naplnit několika způsoby:

- založením organizované zločinecké skupiny – můžeme vymezit jako každou činnost, která vede k jejímu vzniku. O trestnou činnost je jedná i v takových případech, kdy organizace zatím žádnou činnosti nevyvíjí nebo dosud vyvíjí pouze činnost legální,
- účastí na činnosti OZS – jakékoliv podílení se na činnosti této organizace,
- podporou OZS – týkají se osob, jež provádějí vědomě nějakou činnost ve prospěch OZS.

⁴⁵ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Schengenská prováděcí úmluva* [online]. © 2015 [cit. 2015-11-19]. Dostupné z WWW: <www.mvcr.cz/soubor/spu-cz-konsolid-2010-04-05-plus.aspx>.

⁴⁶ JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné*. 2. vyd. Praha, 2010, s. 809 - 810.

Zvláštní ustanovení o účinné lítosti (§ 362 TZ)

- „Kdo spáchá čin uvedený v § 361, není trestný, učinil-li o OZS oznámení státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému tímto zákonem z jiného činu OZS, než je uveden v § 361, mohlo být odstraněno. Voják může takové oznámení učinit i nadřícenému.“⁴⁷
- Nejdůležitější podstatou v tomto ustanovení je, zda bylo ještě možné odstranit nebezpečí z takového činu hrozícího zájmu chráněnému TZ v době, ve které pachatel učinil oznámení OZS.⁴⁸

Trestní zákoník vymezuje také **beztrestnost agenta § 363**. „Policista plnící úkoly jako agent podle jiného právního předpisu (dále jen „agent“), který se účastní činnosti OZS nebo OZS podporuje, není pro TČ účasti na OZS podle § 361 odst. 1, 2 trestný, jestliže se takového činu dopustil s cílem odhalit pachatele trestné činnosti spáchané ve prospěch OZS.“⁴⁹

V ustanovení § 363 odst. 3 TZ uvádí, že beztrestnost se nevztahuje na agenta, který založil nebo zosnoval OZS nebo organizovanou skupinu.⁵⁰

5.2.2 Trestní řád

§ 158e použití agenta

(1) „Je-li vedeno trestní řízení pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro TČ spáchaný ve prospěch OZS, pro TČ pletichy v insolvenčním řízení podle § 226 TZ, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. e) a odst. 2 až 4 TZ, sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 TZ, pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 TZ, pletichy při veřejné dražbě podle § 258 TZ, zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 TZ, přijetí úplatku podle § 331 TZ, podplacení podle § 332 TZ, nepřímého úplatkářství podle § 333 TZ nebo pro jiný úmyslný TČ, k jehož stíhání zavazuje

⁴⁷ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. [online]. © 2009 [cit. 2015-10-19]. Dostupné z ASPI.

⁴⁸ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník II*. Praha, 2010, s. 3056.

⁴⁹ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. [online]. © 2009 [cit. 2015-11-10]. Dostupné z ASPI.

⁵⁰ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník II*. Praha, 2010, s. 3057.

vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je ČR vázána, je policejní orgán, pokud jím je útvar PČR nebo GIPS, oprávněn použít agenta.“⁵¹

(2) „Agentem je příslušník PČR nebo GIIBS plnící úkoly uložené mu řídicím policejním orgánem, vystupující zpravidla se zastíráním skutečného účelu své činnosti. Je-li to k použití agenta, jeho přípravě nebo k jeho ochraně nutné, je k zastírání jeho totožnosti možné

- a) vytvořit legendu o jiné osobní existenci a osobní údaje vyplývající z této legendy zavést do informačních systémů provozovaných podle zvláštních zákonů,
- b) provádět hospodářské činnosti, k jejichž vykonávání je třeba zvláštních oprávnění, povolení či registrace,
- c) zastírat příslušnost k PČR nebo ke GIBS.“⁵²

(6) „Agent je povinen při své činnosti volit takové prostředky, které jsou způsobilé ke splnění jeho služebního úkolu a jimiž není jiným osobám způsobována újma na jejich právech nad míru nezbytně nutnou. Jiné povinnosti podle zvláštního zákona upravujícího postavení příslušníku PČR nebo podle zvláštního zákona upravujícího postavení příslušníku GIBS nemá.“⁵³

⁵¹ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. [online]. © 2009 [cit. 2015-11-10]. Dostupné z ASPI.

⁵² ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. [online]. © 2009 [cit. 2015-11-10]. Dostupné z ASPI.

⁵³ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. [online]. © 2009 [cit. 2015-11-10]. Dostupné z ASPI.

5.2.3 Boj s organizovaným zločinem⁵⁴

Bojem proti organizovanému zločinu se zabývá mnoho subjektů. Jedná se o Ministerstvo vnitra ČR ve spolupráci s dalšími resorty, Policejní prezidium ČR ve spolupráci s dalšími útvary Policie ČR (dále jen „PČR“) a zpravodajskými službami, specializované útvary PČR a Celní správy ČR ve spolupráci s dalšími útvary. Dalšími důležitými orgány jsou veškeré úřady a úřady územních samosprávných celků, organizační složky státu a státní příspěvkové organizace.

Ministerstvo vnitra ČR (dále jen „MV“) – „Odbor bezpečnostní politiky MV od roku 1995 vypracovává a vládě předkládá Koncepti boje proti organizovanému zločinu a jeho pracovníci zastupují ČR na jednáních tvůrců národních politik v rámci mezinárodních i evropských fór. Odbor bezpečnostní politiky se rovněž podílí na analytické úrovni boje proti organizovanému zločinu ve spolupráci s dalšími odbory MV, útvary PČR a zpravodajskými službami.“⁵⁵

Jak uvádí vláda České republiky⁵⁶ ve svém usnesení ze dne 10. srpna 2011 č. 598, podílí se na organizovaném zločinu samozřejmě i **soudy a státní zástupci**.

Policie České republiky

PČR zařazujeme do bezpečnostních sborů. Definiujeme ji jako ozbrojený bezpečnostní sbor, který působí na celém území republiky. „Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Plní rovněž úkoly podle TR a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky“⁵⁷

PČR je podřízena MV a upravuje ji **zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky**, který je účinný od 1. ledna 2009.

⁵⁴ MVČR. *Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2011 až 2014* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-boje-proti-organizovanemu-zlocinu-na-obdobi-let-2011-2014-pdf.aspx>>.

⁵⁵ MVČR. *Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2011 až 2014* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-boje-proti-organizovanemu-zlocinu-na-obdobi-let-2011-2014-pdf.aspx>>.

⁵⁶ MVČR. *Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2011 až 2014* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-boje-proti-organizovanemu-zlocinu-na-obdobi-let-2011-2014-pdf.aspx>>.

⁵⁷ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *O policii ČR* [online]. © 2015 [cit. 2015-09-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>>.

Má mnoho útvarů s působností na celém území ČR, ale jen některé z nich se zabývají organizovanou kriminalitou. **Jedná se o útvary:**

- **Útvar odhalování organizovaného zločinu služby kriminální policie a vyšetřování** (dále jen „ÚOOZ SKPV“)⁵⁸ – je koordinačním, metodickým a kontrolním pracovištěm. Úkolem ÚOOZ je odhalování a vyšetřování organizovaného zločinu, kterým se podílí se na udržování vnitřního pořádku a bezpečnosti.
- **Útvar odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování** (dále jen „ÚOKFK“)⁵⁹ – věnují se prověřováním a vyšetřováním hospodářské a finanční trestné činnosti a korupce.
- **Národní protidrogová centrála služby kriminální policie a vyšetřování**⁶⁰ – útvar zřízený za účelem vyhledávání, odhalování a vyšetřování trestné činnosti týkající se nedovolené výroby a obchodu s omamnými a psychotropními látkami a jedy.
- **Útvar zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování** (dále jen „ÚZČ“)⁶¹ – je jediným útvarem PČR, který je oprávněn provádět odposlech a záznam telekomunikačního provozu, sledování osob a věcí a specializované úkony.
- **Útvar speciálních činností služby kriminální policie a vyšetřování** (dále jen „ÚSČ“)⁶² – poskytuje služby dvěma okruhům klientů. Jedná se o osoby, které jsou v souvislosti s trestním řízením ohroženy a tato složka jim může poskytovat zvláštní ochranu a pomoc. Dále ÚSČ nabízí služby

⁵⁸ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *ÚOOZ SKPV* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/utvar-pro-odhalovani-organizovaneho-zlocinu-skp-199737.aspx>>.

⁵⁹ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *ÚOKFK SKPV* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/uokfk-skp-utvar-odhalovani-korupce-a-financni-kriminality-skp.aspx>>.

⁶⁰ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Národní protidrogová centrála SKPV PČR* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/vitejte-na-strankach-narodni-protidrogove-centraly-sluzby-kriminalni-policie-a-vysetrovani-policie-ceske-republiky.aspx>>.

⁶¹ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Útvar zvláštních činností SKPV* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/utvar-zvlastnich-cinnosti-sluzby-kriminalni-policie-a-vysetrovani-716842.aspx>>.

⁶² POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Útvar speciálních činností SKPV* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/utvar-specialnich-cinnosti-skp-utvar-specialnich-cinnosti-sluzby-kriminalni-policie-a-vysetrovani.aspx>>.

ostatním policejním útvarům, a to použití agenta, provádění předstíraného převodu a zabezpečování krycích dokladů.

- **Kriminalistický ústav Praha** – je jedním z nejstarších, vysoce odborných policejních útvarů s celostátní působností, který se specializuje na výkon kriminalistickotechnické a znalecké (expertízní) činnosti v oborech elektrotechnika, chemie, kriminalistika, písmoznalectví a strojírenství.⁶³
- **Útvar rychlého nasazení** – „O nasazení útvaru rozhoduje velitel oprávněný nařídít provedení zákroku pod jednotným velením. V souladu s vymezenou působností provádí útvar služební zákroky proti teroristům, únoscům osob a dopravních prostředků, nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti a pachatelům zvláště závažných úmyslných TČ, zejména při jejich zadržení.“⁶⁴

PČR má dále zřízený **Odbor mezinárodní policejní spolupráce**, kde plní úkoly Policejního prezidia ČR, dále „úlohu Národní centrály SIRENE, Národní ústředny Interpolu, Národní jednotky Europolu, národního kontaktního bodu pro výměnu operativních a jiných informací v rámci mezinárodní policejní spolupráce a národního kontaktního bodu pro Frontex.“⁶⁵

Národní centrála SIRENE⁶⁶

Název SIRENE je složený z anglických slov Supplementary Information Requestat National Entry, který v překladu znamená – žádost o doplňující informace k národnímu záznamu. SIRENE má několik úkolů, hlavním z nich je zprostředkovávat doplňující informace k velmi stručným záznamům v Schengenském informačním systému (dále jen „SIS“), který je evropskou pátrací databází. Můžeme tedy konstatovat, že SIRENE je úzce spjata ze SIS. Její činnost je zakotvena v čl. 92 a 108 Schengenské prováděcí úmluvy.

⁶³ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Kriminalistický ústav Praha* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/o-nas-56.aspx>>.

⁶⁴ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Útvar rychlého nasazení* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/utvar-rychleho-nasazeni-policie-ceske-republiky-utvar-rychleho-nasazeni.aspx>>.

⁶⁵ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Odbor mezinárodní policejní spolupráce* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/policejni-prezidium-odbor-mezinarodni-policejni-spoluprace-odbor-mezinarodni-policejni-spoluprace.aspx>>.

⁶⁶ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *SIRENE* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-13]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/nazev-a-predmet-cinnosti-799888.aspx>>.

Národní ústředna Interpol

„Mezinárodní organizace kriminální policie – INTERPOL je největší policejní organizací na světě a jako mezinárodní mezivládní organizace zabezpečuje policejní spolupráci v kriminálně-policejní oblasti mezi smluvními státy organizace.“⁶⁷

Národní jednotka Europol

„Evropský policejní úřad ("Europol") je agenturou Evropské unie, jejímž cílem je efektivní působení a vzájemná spolupráce orgánů prosazujících právo při prevenci a boji proti formám závažné trestné činnosti s mezinárodním prvkem. Tato spolupráce spočívá zejména v rychlé a důvěrné výměně informací kriminálního zpravodajství, v poskytování operativní a strategické analýzy, koordinaci vyšetřování, v pořádání školení a kurzů, poskytování kontaktů na různá specializovaná pracoviště včetně vědeckých pracovišť forenzních oborů.“⁶⁸

Celní správa

Celní správa je upravena **zák. č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky**. „Celní správa České republiky je bezpečnostním sborem zajišťujícím výkon kompetencí v oblasti správy cel a některých daní, jako i dalších svěřených nefiskálních činností ve prospěch státu i jeho občanů. Je podřízena Ministerstvu financí.“⁶⁹

Generální inspekce bezpečnostních sborů

Generální inspekce bezpečnostních sborů (dále jen „GIBS“) – „úkoly inspekce jsou vymezeny **zákonem o Generální inspekci bezpečnostních sborů č. 341/2011Sb.** Hlavním předmětem činnosti je vyhledávat, odhalovat a vyšetřovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož pachatelem je příslušník PČR, celník, příslušník inspekce anebo zaměstnanci těchto útvarů. Inspekce také provádí zkoušku spolehlivosti vůči protiprávnímu jednání uvedených příslušníků a zaměstnanců. Navrhuje proti takové činnosti opatření a vydává metodická doporučení pro činnost jednotlivých bezpečnostních sborů.“⁷⁰

⁶⁷ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Interpol* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/narodni-ustredna-interpolu.aspx>>.

⁶⁸ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Europol* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/narodni-ustredna-interpolu.aspx>>.

⁶⁹ CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY. *Celní správa České republiky* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-05]. Dostupné z WWW: <<https://www.celnisprava.cz/cz/Stranky/default.aspx>>.

⁷⁰ GENERÁLNÍ INSPEKCE BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ. *Generální inspekce bezpečnostních sborů* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.gibs.cz/>>.

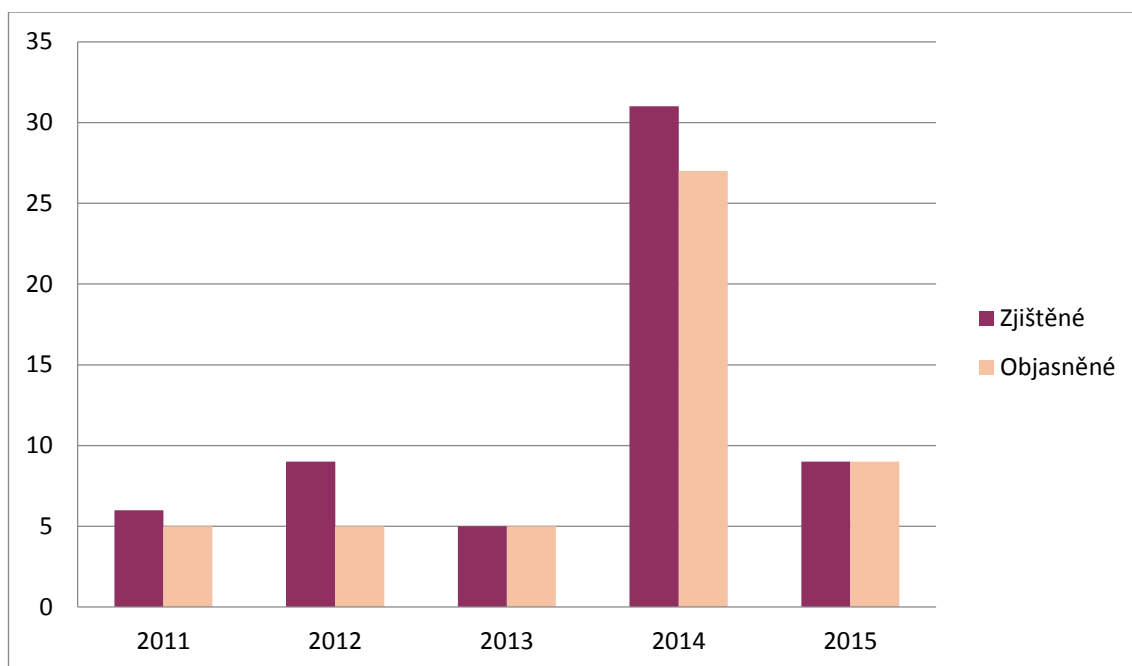
5.3 Shrnutí

Jak již bylo poznamenáno, organizovaný zločin řeší mezinárodní i vnitrostátní legislativa. V předchozí kapitole zaznělo, že je těžké odhalit organizovaný zločin, a proto jsou v této kapitole popsány subjekty potřebné k boji proti výše zmiňovanému problému. Legislativa je jednou z věcí, bez které by se objasňování TČ OZS neobešlo. Tyto subjekty spolu navzájem spolupracují a předávají si potřebné informace k řešení TČ spojených s OZS. Spolupráce vnitrostátních subjektů řešících tuto problematiku je na velice dobré úrovni a můžeme poznamenat, že se stále vyvíjí. Zaměstnanci útvarů ÚOOZ, ÚOKFK, NPC, ÚZČ, ÚSČ a útvaru rychlého nasazení jsou vyškolení a zkušení profesionálové, kteří dokáží okamžitě řešit organizovaný zločin v různých situacích a v různých podmínkách. Autorka považuje bezpečnostní sbory za velice důležitý prvek potřebný k prevenci, odhalování a objasňování organizovaného zločinu. Organizovaný zločin je závažné téma a je nutné proti němu bojovat, avšak boj proti tomuto jevu je během na dlouhou trať.

6 Analýza statistických dat

Následující kapitola se zabývá analýzou statistických dat na území ČR v oblasti organizovaného zločinu. Data nám zobrazují vývoj této trestné činnosti v grafech, ze kterých je patrné, v jakých letech a v jakých krajích se zjistilo a objasnilo nejvíce TČ spojených s OZS.

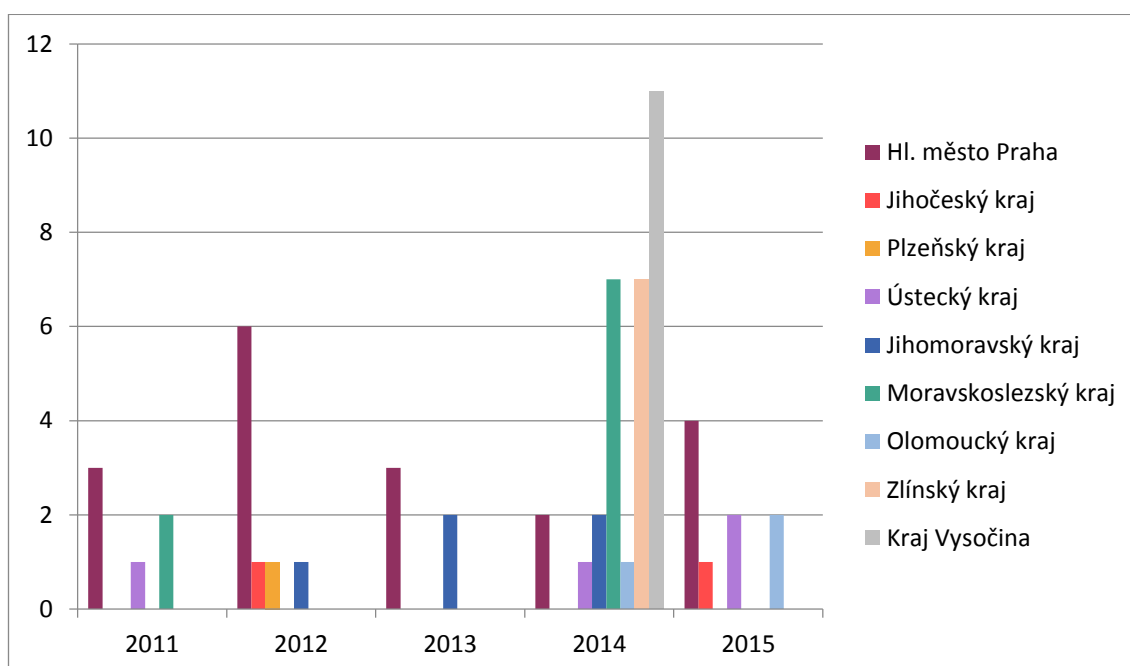
Graf č. 1: Počet zjištěných a objasněných TČ účasti OZS⁷¹

Z grafu č. 1 je zřejmé, že od roku 2011 se počet zjištěných TČ účasti OZS pohybuje na relativně stejné úrovni. Pouze rok 2014 byl výjimkou, tento rok zaznamenal oproti roku 2013 výrazný nárůst TČ účasti OZS o 26 případů. Proč je rok 2014 natolik výjimečný lze jen těžko říci. Objasnit veškeré zjištěné TČ se podařilo pouze v letech 2013 a 2015. V roce 2011 bylo objasněno 83 % TČ, v roce 2012 se míra objasněnosti snížila na 56 % a rok 2014 zaznamenal nárůst míry objasněnosti na 87 %.

⁷¹ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Kriminalita* [online]. © 2015 [cit. 2016-01-20]. Dostupné z WWW: < <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx> >.

Graf č. 2: Počet zjištěných TČ účasti OZS v jednotlivých krajích⁷²

Graf č. 2 znázorňuje počet zjištěných TČ účasti OZS v jednotlivých krajích, ve kterých byly TČ spáchány. Z grafu vyplývá, že nejvíce TČ bylo spácháno v hlavním městě Praha, a to 18 TČ. Dalo se předpokládat, že v hlavním městě bude toto číslo vyšší. Dalším krajem, kde bylo spácháno větší množství TČ je kraj Vysočina, v tomto kraji bylo zjištěno 11 TČ. V Moravskoslezském kraji jsme zaznamenali 9 TČ, ve Zlínském kraji 7 TČ, v Jihomoravském kraji 5 TČ, v Ústeckém kraji 4 TČ, v Olomouckém kraji 3 TČ, v Jihočeském kraji 2 TČ a v Plzeňském kraji 1 TČ.

Vzhledem k tomu, že se jedná o poměrně malé množství zjištěných trestných činů účasti na OZS je velmi obtížné vyvodit z vývoje těchto trestných činů nějaký relevantní závěr.

⁷² POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Kriminalita* [online]. © 2015 [cit. 2016-01-20]. Dostupné z WWW: < <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx> >.

7 Praktická část

Praktická část je orientována na splnění cílů bakalářské práce. Pomocí rozhovoru zjistíme názor na danou problematiku z pohledu člověka, který se s jevem organizované kriminality setkává profesně. Z výsledků dotazníkového šetření by mělo být zřejmé, jak je veřejnost o této problematice informována, v čem vidí příčiny tohoto jevu a zda by navrhovala konkrétní opatření směřující k eliminaci tohoto fenoménu.

7.1 Technika rozhovoru

Pro tuto práci byl vybrán respondent (policista). Jde o strukturovaný rozhovor, ve kterém byly kladeny otázky týkající se jak soukromé osoby, tak otázky týkající se organizované kriminality. Pro rozhovor byl vybrán policista SKPV, pracující na Krajském ředitelství policie Hlavního města Prahy.

7.1.1 Rozhovor s policistou⁷³

Pohlaví: muž

Věk: 35 let

Zaměstnání: policista SKPV

Jak dlouho sloužíte u PČR?

„U PČR sloužím 16 let. Začal jsem na hlídkové službě a dále jsem přešel přes místní oddělení ve službě SKPV až k útvaru s republikovou působností.“

Jaký máte názor na problém dnešní doby, který nese název organizovaná kriminalita? Povězte mi z pohledu policisty – detektiva, je těžké s takovýmto problémem bojovat?

*„No, jedná se o velice sofistikovanou a specifickou činnost. Kdy není ani tak těžké zjistit, že se něco nezákonného děje, ale je **obtížné** pro toto tvrzení **opatřit důkazní prostředky**, které obstojí před obhajobou a zároveň rozkryjí celou zločineckou strukturu. Nelze se spoléhat na již několika medializované odposlechy záznamu telekomunikačního procesu, které jsou často až výsměšně zkreslovány a i často jako důkazní prostředek vyloučeny z trestního řízení. Spoléhat se na morální hodnotu*

⁷³ Rozhovor s policistou SKPV na Krajském ředitelství policie hlavního města Prahy, ze dne 16. 11. 2015.

svědecké výpovědi jako občanské povinnosti je v dnešní době skoro nemožné, lidé mají obavu z fyzické a jiné likvidace. Při námitce utajovaného svědka lze uvést jedině, že pokud se pro to osoba rozhodne, musí si být vědoma ztráty všech sociálních vazeb, jako jsou rodina, přátelé, místo bydliště apod. Utajování důležitých svědků je v současné době na velice dobré úrovni, nicméně se nelze lidem divit, že toto nechtějí podstoupit. Dalším výborným institutem pro odhalování organizované kriminality je tzv. spolupracující obviněný, což dříve nebylo a jeho výsledky můžeme vidět třeba v kauze Rath.“

Dle Vašeho názoru, jaká je největší příčina organizované kriminality?

*„Největší příčinu organizované kriminality vidím v tom, že jsou příliš **nízké tresty**, někdy až směšné v návaznosti na způsobenou škodu a tudíž se vyplatí toto riziko podstoupit pro získanou moc a finanční prostředky. Další příčinou je, že do dnešního dne se nepodařilo PČR udělat apolitickou a stále je více či méně vázána na pokyny MV. Dalším závažným případem je neschopnost PČR **zaplatit odborníky** a poté, co odborníky vyškolí za použití finančních prostředků si je dále ve svých řadách udržet.“*

S čím si nejčastěji organizovanou kriminalitu spojujete?

*„Zde došlo k vývoji, kdy se jedná především z mého hlediska o kriminalitu spojenou na úseku **hospodářských trestných činů a OPL**.“*

Uveďte jednu kauzu, se kterou si v poslední době organizovanou kriminalitu spojujete?

„Kauz je několik, nicméně ani o jedné, na které jsem se podílel, nemohu blíže hovořit.“

S organizovanou kriminalitou se často setkáváme v médiích, na veřejnost tyto zprávy mohou působit dojmem, že organizovaná kriminalita jako taková vzrůstá.

Co si o tom jako policista – detektiv řešící tuto problematiku myslíte?

*„Myslím si, že organizovanou kriminalita je na **stejně úrovni**, nicméně mění svůj charakter a od násilných trestných činů typu vydírání apod. se spíše **odvrací k hospodářským trestným činům** v návaznosti na ovládnutí státních a podobných zakázek. Dojem zvýšení spojuji s tím, že v dnešní době jsou informační technologie na daleko vyšší úrovni. Avšak je zapotřebí odlišovat medializované kauzy přikrášlené médii pro zajímavost a skutečným právním stavem dané věci.“*

Jaké byste navrhl opatření, které by mělo za následek snížení organizované kriminality?

*„Pročistil bych vysoce postavené důstojníky v této problematice, na tuto problematiku bych nasadil normální **detektivy, kteří tuto práci chtějí dělat**, mají o ní přehled, vazby na informační síť nebo vazby do daného prostředí a nemávají pouze diplomem inženýra.*

*Je zapotřebí si dané **odborníky**, do kterých stát potažmo policie investuje nemalé finanční prostředky v rámci vzdělání a specializace na danou problematiku i nadále udržet a **ohodnotit** je na takové úrovni, aby se vyplatilo zůstat poctivý a nezkorumpovatelný.“*

Co byste vzkázal lidem, kteří se s organizovanou kriminalitou setkají?

*„Ať lidé **důvěřují PČR**, je tam i hrstka policistů, kteří jsou schopni tuto činnost potírat.“*

7.1.2 Vyhodnocení rozhovoru

Prostřednictvím výše uvedeného rozhovoru jsme zjistili názor na danou problematiku z pohledu policisty.

Respondent zodpověděl otázky především z profesního hlediska. Z pohledu detektiva je organizovaná kriminalita velice sofistikovaná a specifická činnost, kdy není těžké ji zjistit, ale je obtížné pro toto tvrzení opatřit důkazní prostředky. Za největší příčinu organizované kriminality považuje příliš nízké tresty, které vedou k páchání tohoto TČ a jsou spojené především s kriminalitou na úseku hospodářských TČ a OPL. Opatření, které navrhl pro snížení organizované kriminality je pročištění vysoce postavených důstojníků v této problematice, nasazení detektivů, kteří tuto profesi chtějí dělat a mají o ní přehled. Dále by lépe ohodnotil odborníky, aby zůstali poctiví a nezkorumpovatelní.

7.2 Dotazníkové šetření

Ke zjištění dat potřebných pro naplnění cílů práce byla vybrána technika dotazníkového šetření. Pomocí tohoto výzkumu je možné na danou problematiku zjišťovat názor u většího počtu respondentů současně. Dotazník byl umístěn na internet (<https://www.vyplnto.cz/realizovane-pruzkumy/organizovana-kriminalita-v-c/>), kde toto umístění mělo zajistit dostatečný prostor pro klidné a rozvážné vyplnění dat. Autorka se tímto chtěla vyhnout odpovědím ukvapeným a tím pádem neodpovídajícím realitě.

Cílem dotazníkového šetření bylo naplnit cíle této bakalářské práce - zjistit v jakém rozsahu zasahuje organizovaná kriminalita do společnosti, jak je veřejnost s touto problematikou seznámena, jaký na ni má názor a jak by omezila riziko s tím spojené.

Dotazník obsahuje celkem 9 otázek, z nichž první 4 jsou zaměřeny na údaje o respondentovi, podle kterých je možné porovnat názory jednotlivých skupin. Posledních 5 otázek je zaměřených na zjištění cílů.

Dotazník vyplnilo celkem 245 respondentů, z toho 126 žen a 119 mužů. Nejvíce respondentů bylo ze Středočeského kraje 139, z hlavního města Prahy 29, dále z kraje Ústeckého 14, Jihomoravského 11, Moravskoslezského 10, Plzeňského 8, Královehradeckého 7, Jihočeského 7, Pardubického 6, Zlínského 4, Olomouckého 3, Libereckého 3, Karlovarského 2 a z kraje Vysočina 2. Nejvyšší počet respondentů byl ve věkové hranici 21 – 35 let 105. Na druhém místě pak věková hranice 36 – 59 let 85. 118 respondentů má nejvyšší dosažené vzdělání střední s maturitou, 79 respondentů vysokoškolské, 17 respondentů základní, 16 respondentů je vyučeno a 15 má vyšší odborné vzdělání.

7.2.1 Vyhodnocení získaných informací

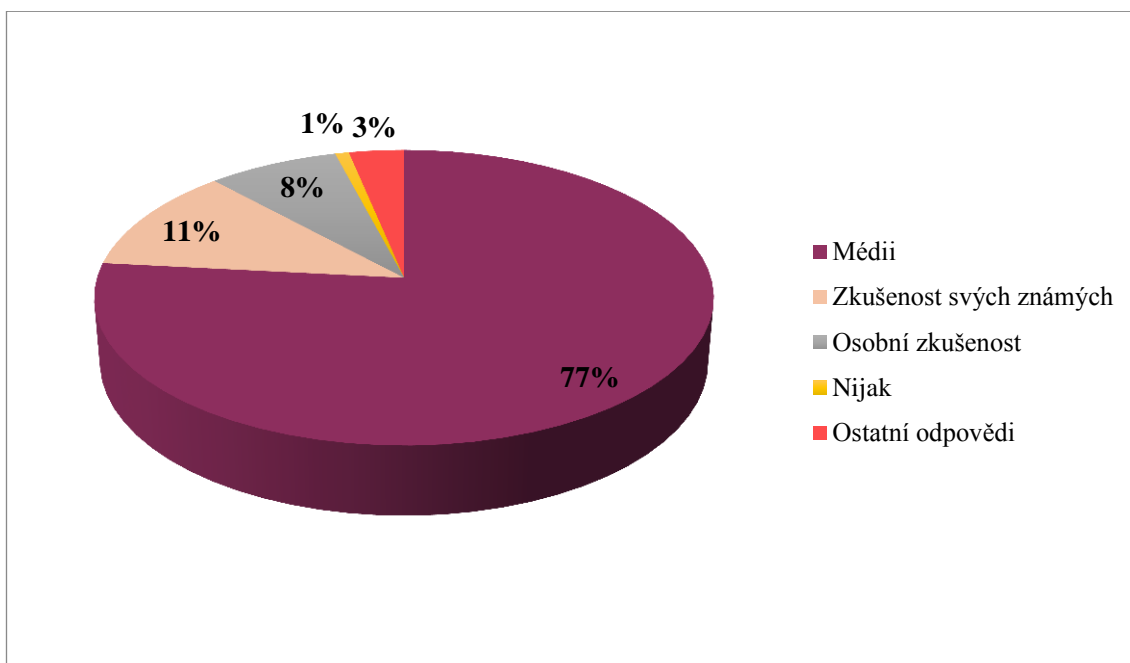
V této kapitole jsou vyobrazena data z průzkumu veřejného mínění. Výsledky jsou zpracovány ve výšečových grafech, které znázorňují odpovědi respondentů v procentuálním vyjádření.

Otázka č. 5

Jak jste informováni o organizované kriminalitě?

Více jak $\frac{3}{4}$ populace (77 %) je o organizované kriminalitě informováno pomocí médií. Na toto téma bychom mohli vést diskuzi o tom, zda je tento přísun informací objektivní. Záleží na tom, z jakých médií dostávají respondenti přísun informací, avšak můžeme říci, že média jsou jedním ze zpravodajů, kde lidé získávají velké množství různých informací. Překvapivých 11 % osob je informováno ze zkušenosti svých známých a 8 % osob má s organizovanou kriminalitou dokonce vlastní zkušenost. Výsledky výzkumu ukázaly, že pouhé 1 % populace není o organizované kriminalitě informováno nijak.

Graf č. 3: Jak jste informováni o organizované kriminalitě?⁷⁴

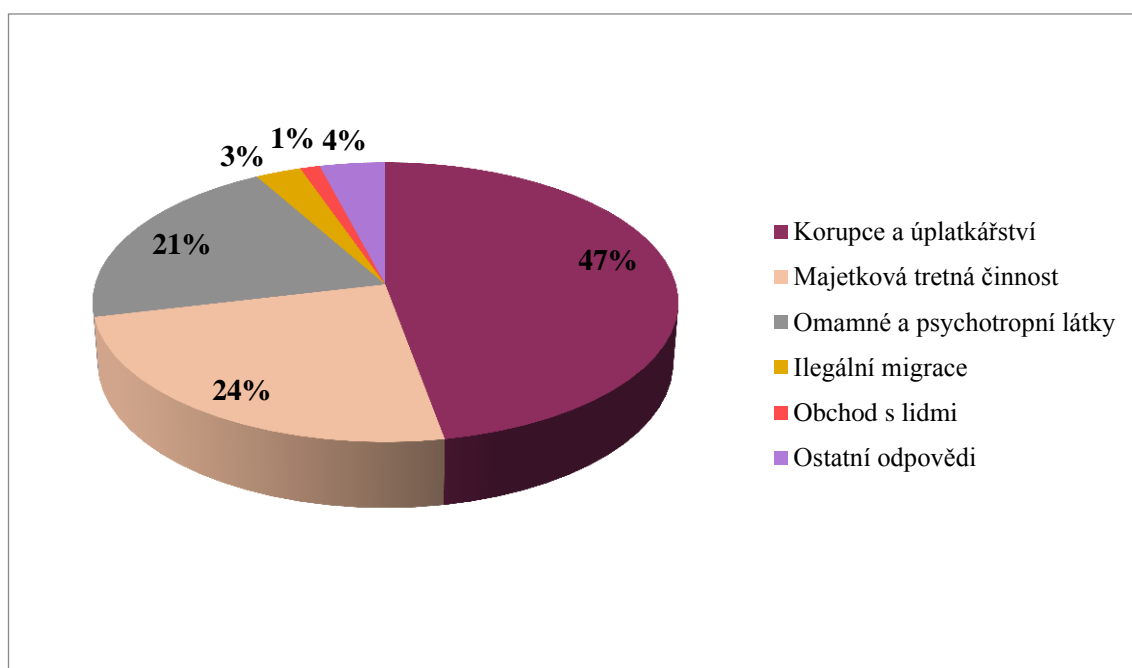
⁷⁴ Vlastní zdroj.

Otázka č. 6

S čím si nejčastěji organizovanou kriminalitu spojujete?

Téměř ½ respondentů (47 %) si organizovanou kriminalitu nejčastěji spojuje s korupcí a úplatkářstvím. Tento problém je v současné době podle veřejnosti nejzásadnější. Bohužel musíme dodat, že boj s korupcí a úplatkářstvím je velice těžký, neboť se dá jen těžko odhalit. Další problém spojený s organizovanou kriminalitou vidí populace v majetkové trestné činnosti, na této odpovědi se shodlo 24 % osob. Omamné a psychotropní látky si nejčastěji s organizovanou kriminalitou spojuje 21 % populace. Tento jev je v dnešním světě problémem celé společnosti, a tak není tedy divu, že takto odpovědělo 50 lidí.

Graf č. 4: S čím si nejčastěji organizovanou kriminalitu spojujete?⁷⁵

Otázka č. 7

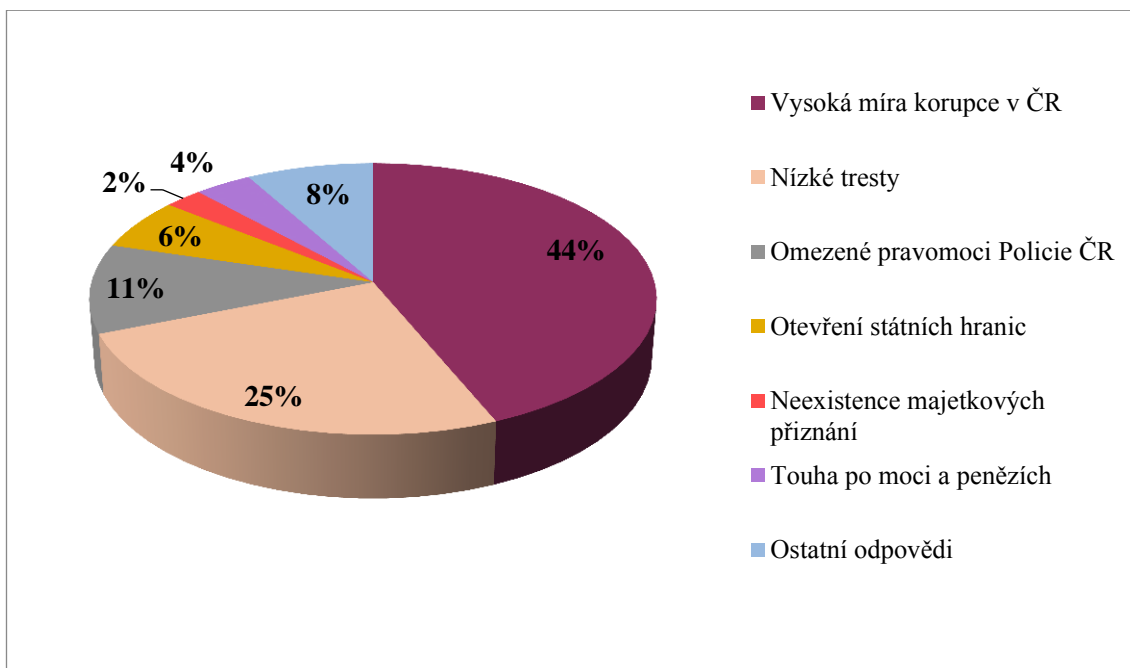
Jaká je dle Vašeho názoru největší příčina organizované kriminality?

Za nejčastější příčinu vzniku organizované kriminality považují respondenti vysokou míru korupce v ČR 44%. Občané ČR opravdu považují korupci za jeden z hlavních problémů ČR, neboť korupce byla nejčastější odpovědí již u otázky č. 6. Nízké tresty jsou příčinou pro 25 %, tedy pro 62 lidí. Autorka se ztotožňuje s názorem

⁷⁵ Vlastní zdroj.

veřejnosti, taktéž považuje za největší příčinu organizované kriminality v ČR především vysokou míru korupce a nízké tresty. Tyto příčiny považuje za velice závažné. 11 % populace si myslí, že za příčinou vzniku stojí omezené pravomoci PČR.

Graf č. 5: Jaká je dle Vašeho názoru největší příčina organizované kriminality?⁷⁶

Otázka č. 8

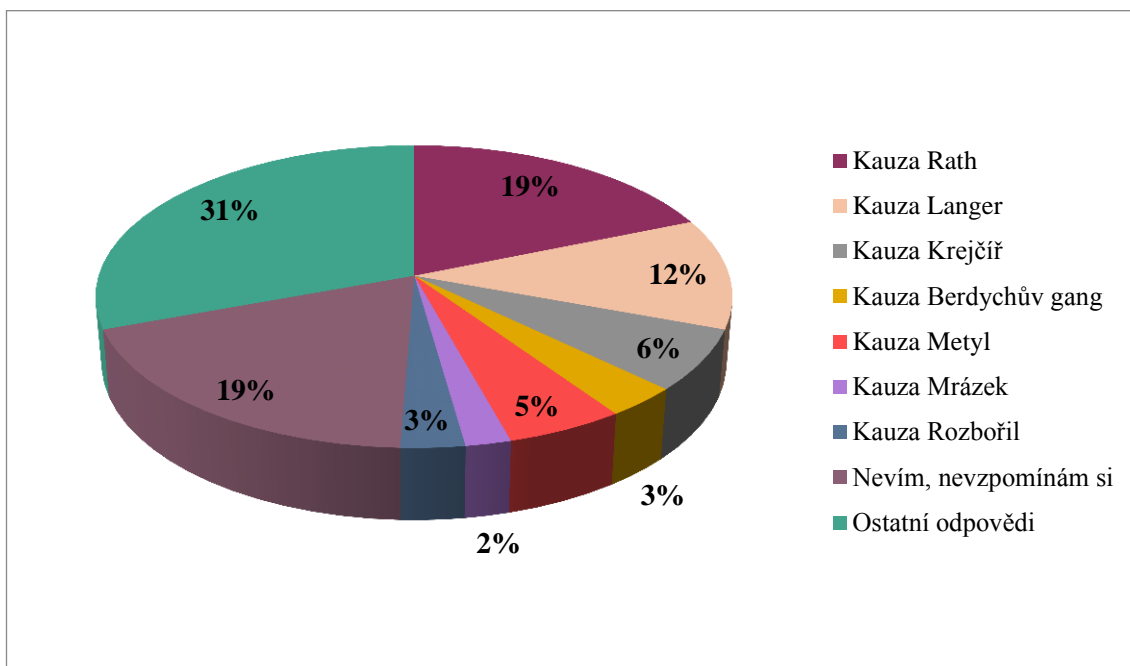
S jakou kauzou si v poslední době nejčastěji spojujete organizovanou kriminalitu?

Cílem této otázky bylo zjistit, s jakou kauzou si v poslední době veřejnost nejčastěji spojuje organizovanou kriminalitu. Tato otázka získala velký počet různorodých odpovědí, některé kauzy se objevily jen v malém počtu, a tak jsou zařazeny ve skupině ostatní odpovědi. Tato skupina tvoří největší část, a to 31 % (75), nalezneme zde mnoho odpovědí, hlavní z nich je kauza spojená s nelegální migrací, kterou si s organizovanou kriminalitou spojuje 10 respondentů, dále jsou zde kauzy spojené s OKD (3), Lehkými topnými oleji (2), Andrejem Babišem (3), Miroslavem Kalouskem (2), Ivem Ištvanem a Robertem Šlachtou (2). Nejčastější odpovědi na otázku č. 8 se stala kauza Rath, týkající se bývalého českého politika, v současné době trestně stíhaného za korupci. Kauzu Davida Ratha si s organizovanou kriminalitou spojuje 46 lidí (19 %). Respondenti dále odpovídali v počtu 29 hlasů v kauze Ivana Langer, která je známá také pod názvem Vidkun. Mohli bychom, zde podotknout, že

⁷⁶ Vlastní zdroj.

tato kauza se týkala taktéž korupce jako u kauzy výše uvedené. Českého podnikatele Radovana Krejčíře s organizovanou kriminalitou spojuje 6 % (16). Musíme také zmínit, že 19 % (46) populace žádnou kauzu v současné době nezaznamenalo nebo si na ni nevzpomíná.

Graf č. 6: S jakou kauzou si v poslední době nejčastěji spojujete organizovanou kriminalitu?⁷⁷

Otázka č. 9

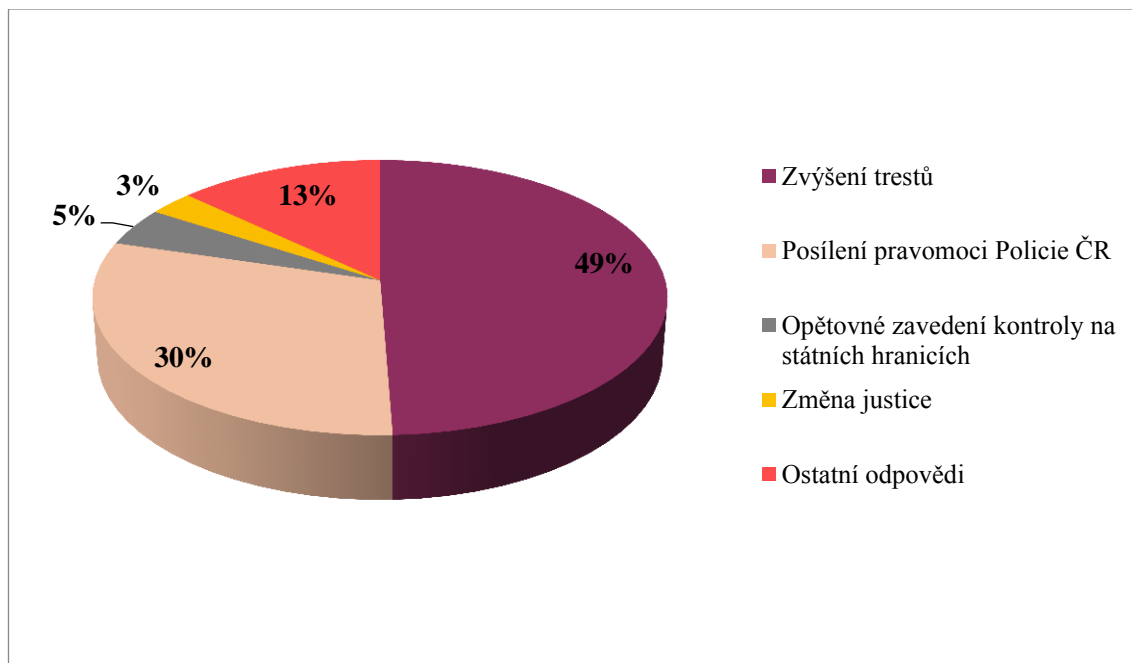
Jaké byste navrhovali opatření ke snížení organizované kriminality?

Nejčastějším opatřením, které by navrhla veřejnost je opatření ve formě zvýšení trestů. Z těchto odpovědí vyplývá, že veřejnost není spokojena s výkony soudu, a to s udělováním nízkých trestů, které se týkají organizované kriminality. 121 osob by bylo pro zvýšení takových trestů, neboť tresty udělované za organizovanou kriminalitu jsou výsměchem celé společnosti. Můžeme zde navázat na odpovědi z otázky č. 8, kde respondenti uvedli kauzy, které si s organizovanou kriminalitou spojují. Tyto kauzy jsou zdárným příkladem, kdy soudy udělily za závažnou trestnou činnost, tak nízké tresty. S nízkými tresty souvisí i změna justice, na které se shodla 3 % respondentů. Druhým nejčastěji navrhovaným opatřením veřejnosti je posílení pravomoci PČR, které uvedlo 30 % respondentů. Dalšími opatřeními jsou, opětovné zavedení kontroly na státních

⁷⁷ Vlastní zdroj.

hranicích, změna justice a jiné. Autorka se přiklání k názorům společnosti a především souhlasí s navržením opatření ve formě zvýšení trestů.

Graf č. 7: Jaké byste navrhovali opatření ke snížení organizované kriminality?⁷⁸

7.3 Shrnutí praktické části

Výsledky výzkumu dotazníkové šetření potvrdily, že organizovaná kriminalita je v současné době velice závažným problémem. S těmito výsledky se taktéž ztotožňují odpovědi z rozhovoru. Můžeme zde podotknout, že informovanost veřejnosti o této problematice je na velice vysoké úrovni, kde pouhé 1 % (viz graf 3) není o tomto jevu informováno.

Za nejzávažnější problém, se kterým si organizovanou kriminalitu veřejnost nejčastěji spojuje, považují respondenti ve velkém počtu, a to 47 % (viz graf 4) korupci a úplatkářství. Musíme znovu konstatovat, že boj s touto problematikou je dlouhodobým procesem. S těmito výsledky souvisí i největší příčina organizované kriminality, kde na prvním místě respondenti uvedli opět vysokou míru korupce v ČR, a to v počtu 44 %, a 25 % (viz graf 5) za ni považuje nízké tresty. Bohužel korupce

⁷⁸ Vlastní zdroj.

a úplatkářství se prolíná i v odpovědích respondentů na otázku, se kterou kauzou si organizovanou kriminalitu spojují? Zde uvedli nejčastěji kauzu Rath a kauzu Langer.

Nesmíme zde opomenout, že téměř 50 % (viz graf 7) veřejnosti by bylo pro razantní zvýšení trestů, které by mělo vést ke snížení organizované kriminality.

Závěr

Organizovaná kriminalita je velice aktuálním tématem, které s sebou nese značné riziko pro společnost. Je považována za bezpečnostní hrozbu celého světa, neboť si nevybírání ani mezi zeměmi ani mezi lidmi. Tato trestná činnost se zaobírá všemi sférami a mnohdy jsou tyto sféry navzájem propojeny.

Teoretická část vymezuje základní pojmy organizované kriminality. Dále zde nalezneme kapitolu 3, která popisuje světový i československý historický vývoj tohoto jevu. Podrobně jsou zde popsány formy organizované kriminality a legislativní rámec z pohledu mezinárodní i vnitrostátní legislativy. V kapitole 6 této části je obsažena analýza statistických dat, která poskytla přehled počtu TČ spáchaných organizovanou kriminalitou za rok 2015.

V praktické části bakalářské práce bylo nahlédnuto na fenomén organizované kriminality ze dvou stran. Jednalo se o stranu veřejnosti a stranu policisty. Tyto strany zodpověděly otázky, které vedly k výsledkům a objasnily stanovené cíle:

Cíl 1:

Informovanost veřejnosti o organizované kriminalitě.

Z výsledků dotazníkového šetření vyplynulo, že informovanost veřejnosti o této problematice je na velice vysoké úrovni především díky informovanosti pomocí médií (viz graf 3). Mohli bychom diskutovat o tom, zda můžeme tuto informovanost považovat za objektivní. Záleží mnohdy na tom, z jakých médií veřejnost informace čerpá.

Cíl 2:

Jaké vidí příčiny tohoto jevu.

Výsledky výzkumu ukázaly, že nejčastější příčinou, která vede k organizované kriminalitě je podle populace vysoká míra korupce v ČR. Na druhém místě respondenti uvedli příčinu ve formě nízkých trestů. Autorka se s těmito výsledky ztotožňuje a přikládá těmto příčinám velikou váhu.

Cíl 3:

Zda by veřejnost navrhovala konkrétní opatření směřující k eliminaci tohoto fenoménu.

Výsledky výzkumu ukázaly, že by veřejnost navrhovala konkrétní opatření ve formě zvýšení trestů, které by směřovalo k eliminaci organizované kriminality. Tuto možnost uvedlo téměř 50 % respondentů a dalších 30 % hlasovalo pro posílení pravomoci PČR.

Autorka se ztotožňuje s názory všech tří stran. Organizovanou kriminalitu považuje za vysoce nebezpečný problém celé společnosti, který je stále více propracován a těžko odhalitelný. Bohužel eliminace tohoto fenoménu je velice složitá. Myslí si, že by se měly především lépe finančně ohodnotit profese, které vykonává nižší třída, neboť některé profese dosahují jen tzv. životního minima. Leckdy dožene veřejnost k takovým jednáním spojeným s organizovanou kriminalitou právě výše zmíněné finanční ohodnocení a s tím spojená finanční situace, kdy organizovaný zločin zaručí rychlý přísun financí.

V dnešním světě, chce každý vlastnit co největší množství peněz a majetku v co nejkratším čase, a tak není divu, že je korupce a úplatkářství na denním pořádku. Nejedná se pouze o korupci a úplatkářství bohatých či chudých, dnes je tento problém všudy přítomný.

Zamysleme se nad tímto fenoménem, který každým dnem slýcháme nejen v médiích. Naneštěstí musíme konstatovat, že organizovaný zločin je velice závažný jev, se kterým by se mělo začít s větší měrou bojovat. Míra trestní sazby ke spáchaným TČ spojeným s organizovaným zločinem je nepřiměřená a v mnoha případech se vyplatí za takovou, někdy až směšnou sazbu TČ spáchat.

Autorka by jednoznačně souhlasila s navržením určitých opatření ve formě vyšších trestů, které by vedly k většímu zamýšlení členů OZS nad svým jednáním. Spáchání TČ organizovaného zločinu by pro členy nebylo již tak výhodné, jako je tomu v současnosti a členové OZS by se lépe zamýšleli nad tím, zda se jim TČ za takových podmínek stále vyplatí.

Dále by navrhla opatření týkající se režimu ve věznicích. Dnešní věznice jsou oproti minulosti pro odsouzené spíše luxusem, než aby byly trestem, a proto by zavedla

přísnější režim, který by potenciální pachatele od páchaní TČ OZS možná také odrazil. Musíme podotknout, že nikde není zaručeno, že tato opatření by pomohla snížit organizovaný zločin, ale mohli bychom se o to touto cestou alespoň pokusit.

Závěrem této práce by autorka zmínila, že veškeré cíle této práce se podařilo splnit a objasnit.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. CEJP, M. *Organizovaný zločin v České republice III*. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2004. 158 s. ISBN 80-7338-027-7.
2. CEJP, M. *Vývoj organizovaného zločinu na území České republiky*. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010. 113 s. ISBN 978-80-7338-105-9.
3. JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné*. 2. vyd. Praha : Leges, 2010. 912 s. ISBN 978-80-87212-49-3.
4. KROUPA, J. *Zločin jako profese*. Řitka : Daranus, 2006. 157 s. ISBN 80-86983-07-02.
5. NĚMEC, M. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha : Eurounion, 2003. 390 s. ISBN 80-7317-026-4.
6. NĚMEC, M. *Organizovaný zločin*. Praha : Naše vojsko, 1995. 224 s. ISBN 80-206-0472-3.
7. NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a kol. *Kriminologie*. 3. vyd. Praha : ASPI, 2008. 528 s. ISBN 978-80-7353-376-8.
8. NOŽINA, M. *Mezinárodní organizovaný zločin v České republice*. Praha : Themis, 2003. 407 s. ISBN 80-7312-018-6.
9. SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2012. 290 s. ISBN 978-80-7380-389-6.
10. SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010. 174 s. ISBN 978-80-86708-21-8.
11. SVATOŠ, R. *Základy kriminologie a prevence kriminality*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2009. 118 s. ISBN 978-80-86708-81-2.
12. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník I*. Praha : C. H. Beck, 2009. 1287 s. ISBN 978-80-7400-109-3.
13. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník II*. Praha : C. H. Beck, 2010. 3286 s. ISBN 978-80-7400-178-9.
14. *Všeobecná encyklopedie*. 4. svazek. Praha : Diderot, 1999. 424 s. ISBN 80-902555-6-6.

15. ZAPLETAL, J. a kol. *Kriminologie Díl 1. Obecná část* 2. vyd. Praha: PAČR, 1995. 122 s. ISBN 80-85981-15-7.

Elektronické zdroje

1. CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY. *Celní správa České republiky* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-05]. Dostupné z WWW: <<https://www.celnisprava.cz/cz/Stranky/default.aspx>>.
2. CITÁTY. *Osho citáty* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-05]. Dostupné z WWW: <<http://citaty.net/autori/osho/>>.
3. EVROPSKÁ KOMISE. *Schengenský prostor* [online]. © 2015 [cit. 2015-11-19]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/docs/schengen_brochure/schengen_brochure_dr3111126_cs.pdf>.
4. GENERÁLNÍ INSPEKCE BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ. *Generální inspekce bezpečnostních sborů* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.gibs.cz/>>.
5. MINISTRETVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2011 až 2014* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-boje-proti-organizovanemu-zlocinu-na-obdobi-let-2011-2014-pdf.aspx>>.
6. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Schengenská prováděcí úmluva* [online]. © 2015 [cit. 2015-11-19]. Dostupné z WWW: <www.mvcr.cz/soubor/spu-cz-konsolid-2010-04-05-plus.aspx>.
7. POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE. *Základní terminologie oblasti justice a vnitřních věcí* [online]. © 2015 [cit. 2015-11-19]. Dostupné z WWW: <http://www.polac.cz/eu/zakl_term/cast_3.html>.
8. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Europol* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/narodni-ustredna-interpolu.aspx>>.
9. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Interpol* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/narodni-ustredna-interpolu.aspx>>.
10. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Korupce* [online]. © 2015 [cit. 2015-09-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/co-je-korupce.aspx>>.

11. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Kriminalistický ústav Praha* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/o-nas-56.aspx>>.
12. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Kriminalita* [online]. © 2015 [cit. 2016-01-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>>.
13. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Národní protidrogová centrála SKPV PČR* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/vitejte-na-strankach-narodni-protidrogove-centraly-sluzby-kriminalni-policie-a-vysetrovani-policie-ceske-republiky.aspx>>.
14. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Odbor mezinárodní policejní spolupráce* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/policejni-prezidium-odbor-mezinarodni-policejni-spoluprace-odbor-mezinarodni-policejni-spoluprace.aspx>>.
15. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *O policii ČR* [online]. © 2015 [cit. 2015-09-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>>.
16. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *SIRENE* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-13]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/nazev-a-predmet-cinnosti-799888.aspx>>.
17. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *ÚOKFK SKPV* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/uokfk-skp-utvar-odhalovani-korupce-a-financni-kriminality-skp.aspx>>.
18. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *ÚOOZ SKPV* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/utvar-pro-odhalovani-organizovaneho-zlocinu-skp-199737.aspx>>.
19. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Útvar rychlého nasazení* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/utvar-rychleho-nasazeni-policie-ceske-republiky-utvar-rychleho-nasazeni.aspx>>.
20. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Útvar speciálních činností SKPV* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/utvar-specialnich-cinnosti-skp-utvar-specialnich-cinnosti-sluzby-kriminalni-policie-a-vysetrovani.aspx>>.

21. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Útvar zvláštních činností SKPV* [online]. © 2015 [cit. 2015-10-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/utvar-zvlastnich-cinnosti-sluzby-kriminalni-policie-a-vysetrovani-716842.aspx>>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. In *ASPI* [online]. © 2009 [cit. 2015-10-19].
2. ČESKO. Zákon č. 141/1961 Sb. In *ASPI* [online]. © 1961 [cit. 2015-10-02].
3. ČESKO. Zákon č. 550/1992 Sb. In *ASPI* [online]. © 1992 [cit. 2015-11-23].

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

- rozhovor s policistou SKPV na Krajském ředitelství policie hlavního města Prahy, ze dne 16. 11. 2015.

Seznam zkratk

GIBS – Generální inspekce bezpečnostních sborů

MV – Ministerstvo vnitra

NPC – Národní protidrogová centrála SKPV

OMPS – Odbor mezinárodní policejní spolupráce

OZS – Organizovaná zločinecká skupina

PČR – Policie České republiky

SIS – Schengenský informační systém

SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování

SRN – Spolková republika Německo

TČ – Trestný čin

TŘ – Trestní řád

TZ – Trestní zákoník

ÚDV – Útvar odhalování organizovaného zločinu SKPV

ÚOKFK – Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV

ÚOOZ – Útvar odhalování organizovaného zločinu SKPV

ÚSČ – Útvar speciálních činností SKPV

ÚZČ – Útvar zvláštních činností SKPV

Seznam tabulek a grafů

- Graf č. 1: Počet zjištěných a objasněných TČ účasti na OZS
- Graf č. 2: Počet zjištěných TČ účasti OZS v jednotlivých krajích
- Graf č. 3: Jak jste informováni o organizované kriminalitě?
- Graf č. 4: S čím si nejčastěji organizovanou kriminalitu spojujete?
- Graf č. 5: Jaká je dle Vašeho názoru největší příčina organizované kriminality?
- Graf č. 6: S jakou kauzou si v poslední době nejčastěji spojujete organizovanou Kriminalitu?
- Graf č. 7: Jaké byste navrhovali opatření ke snížení organizované kriminality?

Přílohy

Příloha I: Dotazník

PŘÍLOHA I

Organizovaná kriminalita v České republice a její příčiny

1. Pohlaví

- a) Muž
- b) Žena

2. Kolik je Vám let?

- a) Do 20 let
- b) 21-35
- c) 36-59
- d) 60 a více

3. Jaké máte nejvyšší dosažené vzdělání?

- a) Základní
- b) Vyučen/a
- c) Střední s maturitou
- d) Vyšší odborné
- e) Vysokoškolské

4. V jakém kraji žijete?

- a) Karlovarský
- b) Plzeňský
- c) Ústecký
- d) Hl. město Praha
- e) Středočeský
- f) Jihočeský
- g) Liberecký
- h) Pardubický
- i) Kraj Vysočina
- j) Olomoucký
- k) Jihomoravský
- l) Královehradecký
- m) Zlínský
- n) Moravskoslezský

5. Jak jste informováni o organizované kriminalitě?

- a) Osobní zkušenost
- b) Zkušenost svých známých
- c) Médii
- d) Jinak, uveďte jak:

6. S čím si nejčastěji organizovanou kriminalitu spojujete?

- a) Majetková trestná činnost
- b) Korupce a úplatkářství
- c) Omamně a psychotropní látky
- d) Ilegální migrace
- e) Uveďte jiné:

7. Jaká je dle Vašeho názoru největší příčina organizované kriminality?

- a) Otevření státních hranic
- b) Nízké tresty
- c) Omezené pravomoci Policie ČR
- d) Vysoká míra korupce v ČR
- e) Neexistence majetkových přiznání
- f) Jiné, uveďte jaké:

8. S jakou kauzou si v poslední době nejčastěji spojujete organizovanou kriminalitu?

Zapište kauzu a jméno s ní spojené.

9. Jaké byste navrhovali opatření ke snížení organizované kriminality?

- a) Zvýšení trestů
- b) Posílení pravomoci Policie ČR
- c) Opětovné zavedení kontroly na státních hranicích
- d) Uveďte jiné: